

Jelentősen csúszhat a sóváradai pályaszakasz elkészítése

Mégiscsak kampányígéret volt?

Az utolsó nyomvonalakat is kijelölték, máshol megkezdtek az alapozás előkészítését

Fotó: Gligor Róbert László

Néhány nappal ezelőtt a moldovai autópálya megépítéséért felelős Közúti Infrastruktúrakezelő Országos Társaság (CNAIR) 2025 végéig meghosszabbította a Nyárádszereda–Sóvárad pályaszakasz tervezésére és kivitelezésére kiírt közbeszerzés eredményhirdetését. Ez kiváltotta a moldovaiak felháborodását, ugyanis csak két cég jelentkezett a tenderkiírásra.

Az A8-as (Marosvásárhely–Németvásár) autópálya második szakaszára augusztus 19-ig lehetett letenni tervezési és építési ajánlatokat, erre pedig csupán két építkezési cég nyújtott be ajánlatot: a török Nurol Insaat ve Ticaret A.S. (amely a Marosvásárhely–Nyárádszereda szakaszt is építi – szerző megjegyzése), valamint az Ozaltin Insaat Ticaret ve Sanayi A.S. – Infravis S.R.L. török–román cégtársulás. A CNAIR azóta sem

(Folytatás a 4. oldalon)

Gligor Róbert László

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Fűtéstámogatás és energiaár- kiegészítés

A fűtéstámogatás a villamos energiát, földgázt, illetve fa- és olaj fűtőanyagot használók számára a családtagonkénti vagy egyedülállóknak esetében a havi nettó átlagjövedelem, egy referenciaérték alapján kerül megállapításra.

8.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

A Visszatérő Vürkolák

Kaáli Nagy Botond

Állatliget lakosságának mancsában a jövő rejtezik, így szólottak a mesebeli tartomány hatalmasságai. Azon kevesek, akik olyan kivételezett helyzetbe születtek, hogy kölyökkorukban, mintegy esti regeként őseiktől hallhatták az emberek egykori, letűnt világának történeteit. Közöttük azt, amelyből kiviláglott: akkor működik egy közösség, bárkiből vagy bármikből is áll, ha egyedei maguk döntenek el, hogy ki lesz a vezér. Vége van már az oktan és civilizálatlan időknél, amikor még az oroszlán uralkodott, mert ő tudta a legszakoszerűbben átharapni a legkeményebb bivaly torkát.

Állatliget lakosságának döntenie kellett, hogy az oroszlánok kora után ki legyen a következő vezér. Szavazást hirdettek, amelynek napjait a jelöltek mindegyike megpróbálta megmagyarázni a legnagyobb részét juhokból álló népességnek, hogy miért ő lenne a legalkalmasabb eme nemes és nehéz feladatra, amelyet kizárólag kóros felelősségérzete és Állatliget iránt érzett szenvedélyes szenvedélye miatt hajlandó felkarolni. A hősbe oltott mártír jellegzetes arckifejezésével szónokoltak minden este a Mohás Kövön, az emberek utolsó, lezuhant űrrepülőgépeinek roncsaiból kialakított fórum körében: a bárány füvet, a hód fát ígért, a kígyó békát, a gólya kígyót hordott vetélytársaira, miközben a bagoly végezte a számvetést, és adta hírül, hogy pillanatnyilag kinek mekkora esélye van a vezéri címre – a napok csak teltek, közeledett az alfaválasztás napja, és az uhu számításai alapján mindenki biztosra vette, hogy a végén a hiéna és az özike kerül a szorítóba. A hiéna

(Folytatás a 3. oldalon)

NOVEMBER

27

SZERDA

Ma **VIRGIL**,
holnap **STEFÁNIA** napja

Az év **332.** napja,
hátravan **34** nap

IDŐJÁRÁS

Felhős

Hőmérséklet:
max.: ... **7 °C**
min.: ... **-1 °C**

naptár

Isten éltesse!

STEFÁNIA: a görög eredetű Stephanos névből származik, jeletése: koszorú, korona vagy dicsőség.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2024. november 26.

1 €	4,9768 lej
1 \$	4,7319 lej
100 Ft	1,2093 lej
1 g arany	400,2435 lej

János vitéz – jótékonyági előadás az Arielben

Kupás Sándor, a nyáron súlyos balesetet szenvedett 18 éves bőződi fiatalember gyógykezelésére ajánlja fel a marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház a november 29-én, pénteken 19 órakor kezdődő János vitéz című felnőttelőadása teljes bevételét. Petőfi Sándor elbe-

szelő költeményének teljes szövegét Szabó Dániel adja elő Barabás Olga rendezésében. Zenészek: Cseke Péter, Dull János, Gönczi Katalin; zeneszerző: Kovács Károly; homokanimáció: Cakó Ferenc. Online adományozási lehetőségek: Revtag (Revolut-azonosító): @sandorkupas;

kizárólag romániai banki átutaláshoz: RO02 BREL 0005 5537 4663 0100; kizárólag nemzetközi banki átutaláshoz: LT69 3250 0446 1702 6456. Számlatulajdonos: Kupás Sándor. Adományozni készpénzben is lehet közvetlenül az előadás előtt és után.

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Megyei hírek

Állásbörze fogyatékkal élők számára

A Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Ügynökség az Alpha Transilvană Alapítvánnyal együttműködve fogyatékkal élők számára szervez állásbörzét november 27-én 11 órai kezdettel Marosvásárhelyen, a Nicolae Grigorescu utca 19. szám alatti Mihai Eminescu Kulturális Központban. A rendezvény a munkaképes fogyatékkal élőknek szól, akik munkát szeretnének találni, vagy azoknak, akik átképzésre vágnak. Az állásbörze fő célja a foglalkoztatás növelése a munkaerő-kereslet és a munkaerő-kínálat összehangolásával, lehetőséget adva a munkáltatók és a pályázók közötti közvetlen kapcsolatra.

Terápiás program szenvedélybetegeknek és hozzátartozóiknak

December 12–15. között a Bonus Pastor Alapítvány négy napos terápiás programot szervez szenvedélybetegek és hozzátartozók számára Magyarózdon, ahol lehetőség nyílik információkat szerezni a függőségről, szembenézni a saját állapot súlyosságának mértékével, terápiás tervet készíteni szakember segítségével. A jelentkezés előzetes felvételi interjú alapján történik. Bővebb információkat az alapítvány közösségi oldalán lehet olvasni.

Rendkívüli szimfonikus hangverseny

Románia nemzeti ünnepe alkalmából rendkívüli szimfonikus hangversenyt ad a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara november 28-án, csütörtökön 19 órakor a Kultúrpalota nagytermében. Vezényel Radu Popa, szólót játszik Horia Maxim zongoraművész. Műsoron: Negrea-, Oláh-, Kirculescu- és Csajkovszkij-művek.

Leckehangverseny

November 29-én, pénteken 12 órától román, 13 órától magyar nyelvű leckehangversenyre kerül sor a Kultúrpalota nagytermében. A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia szimfonikus zenekarát Radu Oprea vezényli. A hangverseny témája a Mihai Viteazul-szvit, a témát magyarul Fülöp Klára ismerteti. A jelenlevők a Mihai Viteazul-szvitből, Oláh Tibor művéből hallhatnak válogatást.

Felavatják a kontumáci információs táblát

Az Erdélyi Magyar Örmények Szövetsége projektjének keretében megújult a gyimesi kontumáci kápolnánál elhelyezett turisztikai információs tábla. November 28-án 16.30 órakor bemutatják a táblát, amit dr. Kovács Gergely gyulafehérvári érsek, örmény apostoli kormányzó áld meg. Ezt követően 17.30 órakor a gyimesbükki római katolikus plébánia közösségi termében dr. Puskás Attila, a szövetség és a Marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kulturális Egyesület előnként bemutatja a Szépvízi örmények című kiadványt. Közreműködik a gyergyóremetei Chgnavor örmény tánc-csoport és a gyergyószentmiklósi örmény katolikus plébánia kórusa.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Csép Éva Andrea: Csak az RMDSZ nyújt biztonságot és küzd a közösségünkért

„Az államfőválasztás első fordulójának eredményei ismét rávilágítottak arra, hogy minden egyes szavazat számít. Ugyanakkor azt is jelzik, hogy megerősödtek az ultranacionalista erők, így még fontosabb, hogy december elsején minden magyar éljen szavazati jogával, ellenkező esetben veszélybe kerülhetnek a közösség jogai, érdekei” – vélekedett Csép Éva Andrea. Az RMDSZ Maros megyei képviselőjelöltje az ErdélyFM műsorában kifejtette: „Kelemen Hunor ugyan több szavazatot kapott, mint őt éve, de nem érte el az öt százalékot. Ha a vasárnapi eredményeket alapul vesszük, az RMDSZ december 1-jén nem jutna be a parlamentbe. A mostani részvételi arány és eredmények alapján az RMDSZ-nek nincs meg az 5%-a, míg az ultranacionalista erők már 30-35%-ot képviselnek”. Hangsúlyozta továbbá: azért kell minden tartalékunkat mozgósítani, mert kü-

lönben az ultranacionalista, magyar-ellenes erők erősödnek meg. Nem szabad a véletlenre bízni és legyin-

teni, amikor lehetőség nyílik arra, hogy egyénként beleszóljunk a jövőnk, a sorsunk alakításába.

RENDEZVÉNYEK

Karácsonyi könyvvásár és könyvbemutató

A Mentor Könyvek Kiadó karácsonyi könyvvásárt és könyvbemutatót tart a szászrégeni DIO Házban november 27-én, ma 16 órától. Ugyanakkor Káli István Túlhevült a pokol tüze című novelláskötetét is bemutatják a közönségnek. A könyvről a szerzővel Gálfalvi Ágnes, a kötet szerkesztője beszélget.

Az utolsó vagon újabb állomása

November 28-án, csütörtökön 18 órakor a marosszentgyörgyi római katolikus plébánia tanácstermébe megérkezik Vajda György újságíró-író és Az utolsó vagon című kötete. A szerzővel az est házigazdája, Baricz Lajos beszélget. Közreműködik a Kolping Család kórusa, a Szent György egyházközségi kórus és a Soli Deo Gloria községi kórus.

Három látomás a Duna-deltáról

A fotósok kedvence Románia egyik legszebb és legkülönlegesebb vidéke, a Duna-delta. Számítalan felvételen örökítik meg szépségét, ritkaságait. Hárman a lelkes deltajárók közül – Nagy Botond, Fülöp Jenő és Ferenczi Zsolt Csaba – most a marosvásárhelyi közönségnek

mutatnak be válogatást az ott készült fotográfiáikból. Három látomás a Duna-deltáról című kiállításuk november 28-án, csütörtökön 18 órakor nyílik meg a Bernády Házban. A tárlatot a megnyitón Nagy Miklós Kund művészeti író és dr. Márton Attila biológus méltatja.

XVIII. Gyöngykoszorúk gyöngye néptáncfalókozó

December 7-én, szombaton 13 órától a Maros Művészegyüttes előadótermében XVIII. alkalommal tartják meg a Gyöngykoszorúk gyöngye néptáncfalókozót, amelyen közel 400 táncos vesz részt. A találkozóon átadják a Szabó György Pál-díjat. Fellépnek az Árvácska, Biborka, Bokréta, Boróka, Borsika, Búzakalász, Csillagfény, Csipkebogyó, Csurgó, Frisskarézők, Gyöngyvirág, Hajdina, Kikerics, Kis Bekecs, Kókényes, Mezőfele Gyöngye, Napsugár, Szivárvány, Tipegők és Zsurló amatőr néptánc csoportok, valamint a Maros Művészegyüttes. A talpalávalót a Maros Művészegyüttes zenekara húzza. A rendezvény 17 órától táncszalaggal folytatódik.

Várom az Urat

December 7-én 17 órától a marosvásárhelyi Kultúrpalotában tartják meg a 23. Várom az Urat keresztény zenefesztivált. A fellépő zenekarok: Fundamentum, KRK Band, Mécses, Domahidi Kata és Bagoly Szabi.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirocska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Kelemen Hunor: Reális veszély a parlamenti választáson az EU-tól, NATO-tól távolodni akaró erők 40 százalékos eredménye

Reális annak a veszélye a romániai parlamenti választáson, hogy a voksok 40 százalékát olyan politikai erők szerzik meg, amelyek azt állítják, hogy a legionarizmus és a Vaszgárda jó volt Romániának, amelyek tagadják a holokausztot, és amelyek szerint Romániának el kell távolodnia az Európai Uniótól és a NATO-tól – jelentette ki Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke Besztercén.

A romániai elnökválasztás vasárnapi első fordulóját követően Romániában minden ember szavazatára és minden olyan politikai alakulat erejére szükség lesz, amely azt akarja, hogy az ország folytasza az európai és transzatlanti útját – szögezte le a romániai magyar politikus.

Az RMDSZ államfőjelöltje elmondta: a vasárnap elért 4,6 százalékos eredménye 70 ezer vokssal több, mint a 2019-es államfőválasztáson elért, de a június 9-i önkormányzati és európai parlamenti választásokhoz képest most gyengébb volt a mozgósítás. A december elseji parlamenti választásokon jobb eredményt kell elérni, amihez példás mozgósítás kell – húzta alá.

„Nagyobb mozgósításra van szükség december elsején a mi közösségünk körében, hogy erős frakciónk legyen a szenátusban és a képviselőházban” – mondta az államfőjelölt. Megköszönte a rá adott voksokat, és kifejezte afeletti örömet, hogy a választók megértették üzenetét.

Kelemen Hunor rámutatott: az a tény,

hogy az államfőválasztás második fordulójába a szélsőjobboldalinak tartott Călin Georgescu független jelölt és az ellenzéki Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) jelöltje, Elena Lasconi került be, azt jelzi, hogy a következőkben kemény verseny várható.

Felhívta a figyelmet, hogy az államfőválasztás meglepetésnyertesére és a többi párt által szélsőségesnek tartott Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) jelöltjére, George Simionra leadott voksok az összes szavazat 36 százalékát teszik ki. Ez az arány erős politikai erőt mutat, amely „nem feltétlenül barátságos a demokratikus értékekkel és elvekkel” – mondta.

Közölte: meglátása szerint azok, akik Georgescura és Simionra adták a voksukat, nem mind szélsőségesek, inkább protesztzavazatokról van szó, amelyekkel a választók a kormánypártokat büntették.

Fontos lesz megérteni, hogy miért született ilyen eredmény, amelynek hatására „összeomlott” a Szociáldemokrata Párt (PSD) és a Nemzeti Liberális Párt (PNL) – mondta, hozzátéve, hogy a pártok vezetőinek le kell vonniuk a tanulságot. Úgy vélte, a kormánypártok stratégiai hibákat követtek el, ezek vezettek a jelenlegi eredményhez. Elleneztek az általa javasolt előre hozott választásokat is, a politikai instabilitástól tartva, és döntésük végül káoszhoz vezetett.

Kelemen Hunor aláhúzza: Călin Georgescu nem három hete jelent meg a nyilvánosság előtt, az elmúlt években már voltak a szélsőséges erők erősödésére utaló jelek. Ha az ember kilép a saját „buborékából”, érzékeli, hogy van egy másfajta valóság is, látja az emberek elégedetlenségét, dühét – mondta a szövetségi elnök, aki szerint ennek megértéséhez szóba kell állni az emberekkel. Közölte: számított arra, hogy Georgescu jó eredményt ér el, de maga sem hitte volna, hogy bekerül a második fordulóba.

Újságírói kérdésre, hogy az RMDSZ támogatná-e az államfőválasztás második fordulójába bejutott Elena Lasconit, elmondta: ezt december 2-án jelentik be, a szövetség számára most a parlamenti választás a prioritás. Attól is elzárkózott, hogy az esetleges jövőbeli koalíciókról beszéljen.

„Most saját magunkat kell megmenteni, utána az országot is megmentjük. Ha nem tudjuk megmenteni magunkat, nem leszünk képesek részt venni az ország megmentésében” – mondta Kelemen Hunor arra utalva, hogy az RMDSZ-nek át kell lépnie az ötszázalékos bejutási küszöböt.

Az erdélyi megyékben elért siker titkát firtató újságírói kérdésre közölte: államfőjelöltként az emberek problémáira kérdezett rá, próbált megoldást keresni, nyíltan és őszintén beszélt magyarokkal és románokkal egyaránt. (MTI)

Annak a veszélye, hogy magyarellen es erők kerülnek hatalomra Romániában, ma nagyobb, mint valaha

„Az államfőválasztás első fordulójának eredménye azt mutatja, hogy a nagy romániai pártok meggyengültek, miközben a szélsőséges, magyarellen es erők felerősödtek. Ilyen körülmények között minden eddiginél fontosabb, hogy az RMDSZ erős maradjon, és ott legyen a parlamentben, hogy megvédhesse a magyarok érdekeit” – hangsúlyozta Novák Levente, az RMDSZ Maros megyei szenátorjelöltje.

Hozzátette, a magyarellen es politikai alakulatok eddigi, közösségünk elleni támadásai, mint például az úzvölgyi betörés vagy a magyarok jogait korlátozó törvénytervezeteik csak a kezdet volt. „Minden adott ahhoz, hogy december 1. után ne csak uszítsanak, hanem döntsenek is ellenünk. Nagyon nagy eséllyel államelnökük lesz, és kormányt is alakíthatnak. Ezt nekünk meg kell akadályozni!” – figyelmeztetett Novák Levente. „Csak magunkra számíthatunk, össze kell újra fognunk, hogy megálljt parancsoljunk a magyarellen esnek. Ezért kell minden magyar embernek szavazni december 1-jén” – hangsúlyozta az RMDSZ Maros megyei szenátorjelöltje.

Bukarest főpolgármestere megkapta a népszavazáson a támogatást hatásköre növeléséhez

Érvényesnek és eredményesnek bizonyult Bukarestben az az elnökválasztás első fordulójával egy időben, vasárnap lebonyolított, kétkérdéses népszavazás, amelyet Nicușor Dan főpolgármester saját, illetve a fővárosi közgyűlés hatáskörének bővítéséről írt ki a román fővárosban.

A négy éve jobboldali pártok közös jelöltjeként megválasztott, majd az idén függetlenként újraválasztott Nicușor Dan főpolgármester az egyik kérdéssel azt szeretné elérni, hogy az építési engedélyek kibocsátásáról Bukarest egész területén csak a főpolgármesteri hivatal dönthessen, vagyis a kerületi polgármesterek ne adhassanak ki ilyen engedélyt. Ezzel a bukarestiek 66,4 százaléka egyetértett.

A népszavazás egy másik kérdésével a főpolgármester ahhoz kért támogatást, hogy a fővárosi közgyűlés rendelkezhesen az adóbevételek elosztásáról a főváros és a kerületek között, mivel szerinte jelenleg a kerületi önkormányzatok kevesebb feladat elvégzésére több pénzt kapnak, mint a fővárosi közgyűlés. Erre az érvényes szavazók bukarestiek 64,4 százaléka mondott igent.

Vasárnap egy harmadik kérdéssel is véleményt nyilvánítottak a bukarestiek, amelyet azonban nem a főpolgármester, hanem a kormányon lévő, de a fővárosi közgyűlésben az ellenzéki padosorokban ülő Szociáldemokrata Párt (PSD) kezdeményezett: egy kényes feladatot – az iskolai drogfogyasztás megfékezését – is a főpolgármester hatáskörébe ruházta át.

Az urnák elé járuló választók 84,6 százaléka támogatta, hogy „Bukarest főpolgármesteri hivatala (saját finanszírozással) bevezessen egy egészségvédelmi és a kábítószer-fogyasztást megelőző programot a főváros valamennyi iskolájában”.

A bukaresti népszavazásokon a választói névjegyzékben szereplők csaknem 41 százaléka vett részt. Egy referendum akkor érvényes Romániában, ha azon a jogosultak legalább 30 százaléka szavaz, vagy a névjegyzékben szereplők több mint 25 százaléka azonos módon voksol.

A helyi népszavazások véleménynyilvánító jellegűek, az igényelt jogszabálymódosításokról csak a parlament, illetve a kormány dönthet. (MTI)

Ország – világ

Ciolacu lehetségesnek tart egy PSD–USR–PNL-kormányt

Marcel Ciolacu miniszterelnök „nagyon valószínűnek” tartja, hogy a vasárnapi parlamenti választások után közösen alakít majd kormányt a Szociáldemokrata Párt (PSD), a Nemzeti Liberális Párt (PNL) és a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR). A PSD székházánál nyilatkozó kormányfőt arról faggatták az újságírók, lehetségesnek tartja-e, hogy közösen alakítson kormányt a PSD, a PNL és az USR. „Ez nagyon valószínű, de meglátjuk majd a vasárnapi választások után” – válaszolt Ciolacu. (Agerpres)

A PNL Elena Lasconit támogatja a második fordulóban

A Nemzeti Liberális Párt (PNL) a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) jelöltjét, Elena Lasconit támogatja az elnökválasztás második fordulójában – jelentette ki hétfő este az alakulat ideiglenes elnöke. Ilie Bolojan hangsúlyozta, a PNL előzetes tárgyalások nélkül támogatásáról biztosítja az Európa-párti államfőjelöltet, Elena Lasconit. Az ideiglenes pártelnök szerint arról is döntés született a vezetőtestület hétfő esti ülésén, hogy az alakulat miniszterei folytatják a munkát a kormányban, amelynek elő kell készítenie a soron következő parlamenti választást, illetve az elnökválasztás második fordulóját. „A jelenlegi helyzetben a kormányból való kilépés pusztán kampánycélből instabilitáshoz vezetne, és megnehezítené a kormány működését” – fogalmazott. (Agerpres)

A Trump elleni büntetőeljárás megszüntetését kezdeményezték

A Donald Trump ellen Washingtonban indított büntetőeljárás megszüntetését kezdeményezte a szövetségi különleges ügyész hétfőn. Jack Smith, a szövetségi igazságügyi miniszter által kinevezett különleges ügyész közölte, hogy a 2020-as választás eredményének megváltoztatási kísérlete miatt indult per ejtését kéri az illetékes szövetségi bírótól. Az ügyész bírósághoz beadott kezdeményezése szerint a bírósági eljárás leállításának Donald Trump január 20-i hivatali esküvétele előtt kell megtörténnie. „Az alkotmány értelmében az ügy megszüntetendő azt megelőzően, hogy a vádlottat beiktatják hivatalába” – fogalmaz Jack Smith indítványa. A bejelentés megfelel a várakozásoknak és az amerikai igazságügyi gyakorlatnak, miszerint a hivatalban lévő elnök ellen a szövetségi kormányzat nem folytat büntetőper. (MTI)

A Visszatérő Vürkolák

(Folytatás az 1. oldalról)

okos, vezérhelyettesként eddig is aránylag jól működött, tudta, hogyan kell intézni, hogy felfelé ívelőnek tűnjön az állatligeti államháztartás; az őzike állítólag nincs teljesen képbén, de jóhiszemű, jó a renoméja és jó a háttere.

Csak egyvalaki nem mondott semmit. Egyvalaki, akivel senki sem számolt, akire senki sem számított, akit leírtak már jelentkezése napján: a farkas. Szelid farkas volt ő, á, dehogya az a fajta, aki juhokat zabál desszertként, dehogya, az csak a múltja, amelyre szinte senki sem emlékszik. Furcsa volt ez a farkas, mert nem szerette Vadvilágot, az állatligetet (köztük a sajátja) közösségét, helyette Tundraföldet csodálta, amelyet még mindig egy oroszlán vezet. Kedvenc meséje a Piroška volt (kissé farkasiasra ártít végkifejlettel), és nem titkolta, hogy rajongott hőse A Nagy Vürkolák – a vérfarkas, aki annyira visszataszító személyisége Állatliget mitológiájának, hogy jelöltünket e rajongása okán még a farkasok szövetsége is kivetette magából. Azóta lett szelid.

A szavazás első fordulóját követő reggelen a bagoly szeme kiesett. Majd a másik is, amikor meglátta az eredményt: a hiéna helyett szelid farkasunk szerezte meg az első helyet, és ezzel a végső meccsben az őzike ellen indul. Senki sem tudta, hogyan csinálta. Aztán kiderült: nem beszélt ő nyíltan a juhokhoz, de úgy tudott üzengetni, olyan szépen bégetett a háttérből, hogy a szende jószágok serege az ő nevére nyomta az ürrepülőgépből kicsorgott olajba mártott patáit. Állatvilág népességének okosabb egyedei azóta is csak hüledeznek. És az őzike szavaznak. És reménykednek.

Mert ők legalább észrevették, hogy esténként, a vadon homályában farkasunk suttogásban és vigyorogva élesíti azt a nagy, szelid fogcsorát.

Mégiscsak kampányígéret volt?

(Folytatás az 1. oldalról)

hirdette ki a közbeszerzés nyertesét, hanem néhány napja indokolatlanul messzire kitolta az eredményhirdetés határidejét: 2025. december 31-ére.

A döntés felülvizsgálatát kéri

A Moldova Autópályát Akar nevű civil szervezet múlt héten magyarázatot kért a CNAIR-tól a határidő kitolására, és sajtóközleményben rámutatott, hogy érthetetlen, miért szükséges tizenhat hónap egy ekkora pályaszakaszra kiírt közbeszerzés eredményének kihirdetésére, olyan körülmények között, amikor arra csak két vállalkozó jelentkezett. A szervezet szerint vagy súlyos közigazgatási kapacitáshiányról van szó, vagy az autópályát óhajtó moldovai emberek millióival szembeni ellenséges, rosszindulatú lépésről – vélik, miközben követelik, hogy a CNAIR vizsgálja felül a döntést, és zárja le hamarabb a közbeszerzést. Megjegyzik, hogy a különböző kivitelezési szakaszokban levő beruházások esetében még nem volt példa ilyen indokolatlanul nagy kiértékelési időszakra.

A pályaszakasz tervezésére fél, elkészítésére két éve volna a nyertes cégnek, a beruházás értéke 3,35 milliárd lejre (hétá nélkül) tehető, és a 2021–2027-es hazai szállítási programból finanszíroznák. A moldovai au-

tópálya további részének (Németvásár–Jászvásár–Ungheni) kivitelezését már nem a CNAIR végzi, ugyanis november 6-án egy, a szállításiügyi minisztérium rendeletére született megállapodás alapján a beruházás tervét átadta a közúti beruházásokat kezelő, nemrég létrehozott országos társaságnak (CNIR).

„Lám, lám, beigazolódott”

Nyárádszereda polgármestere már a nyáron kifejezte véleményét, hogy a sóváradai pályaszakasz megépítése csak kampányfogás a választások előtt, azután rögtön lekerül a napirendről. Megkeresésünkre Tóth Sándor megerősítette: még le sem jártak a választások, máris kitolták a határidőt. A világgazdasági problémák a román kormány pénztárát is érintik, és mivel a helyreállítási alaphoz (PNRR) már nincs rá anyagi keret – mivel az utolsó centet is a Marosvásárhely–Nyárádszereda szakaszra szerződtek ki –, most nincs fedezet erre a beruházásra. „Románia vállalta ennek a második szakasznak a megoldását, de tudtuk, hogy a választások után el fogják halasztani. Ez be is igazolódott” – mondta az elöljáró.

Rámutatott: ez a döntés Nyárádszeredának semmiképpen sem jó. A szentannai lakosok örülhetnek, hogy egyelőre nem fogják lebontani a házukat a nyomvonalon, de ha az első pályaszakasz megépül, és 2026 után a pályá-

Fotó: Gligor Róbert László

ról leszáll a forgalom Nyárádszereda és Nyárádgálfalva között, az megfullasztja a városon áthaladó forgalmat. „Sajnos ma Romániában nincs erre pénz, csak ha a választások után valakinek nem lesz kiemelt prioritása, hogy ezt az autópályát megépítsék” – taglalta a polgármester.

Eközben az első pályaszakaszon a kivite-

lező már a nyáron megkezdte a nyomvonal kijelölését és a terep-előkészítés munkálatait: míg augusztustól a Nyárad alsó folyásán dolgoztak, ez elérte a szakasz felső végét. Tóth Sándor polgármester már a múlt héten bejelentette, hogy meghúzták az első nyomvonalakat az autópálya-leszálló kijelölésére.

A vidék látványossága lett egy év alatt

Bemutatták a vasúttörténeti kiállítást

Nemrég a Nyáradmente kistérséghez tartozó önkormányzatok vezetői megtekinthették a vármezői látogatóközpontban kialakított vasúttörténeti kiállítást. Ezúttal a továbblépés lehetőségeit is latolgatták.

Gligor Róbert László

A tavaly nyáron a vármezői vasútállomáson megnyílt a Mini Nyárad látogatóközpont, Nyáradremete község egyik összetett kistérségi turisztikai fejlesztési pályázata részeként. A beruházás az önkormányzat saját költségvetési forrásából és az Európai Unió LEADER vidékfejlesztési alapjaiból valósult meg. Célja a Nyáradmente fenntartható fejlődése, a Nyáradmente értékeinek bemutatása és bekapcsolása a megyei és országos turisztikai körforgásba. E célok megvalósítására alakult meg a Visit Nyárad Egyesület, amelynek az önkormányzattal együtt feladata a látogatóközpont működtetése is.

A központ érdekessége a tíz négyzetméteres terepasztal, a Nyáradmente és környéke valóságához és hiteles makettje, rajta a parajdi sóbánya, Szováta a Medve-tóval és kilátóval, a hodosi állatvásár, Nyárádszereda főtere és kirakóvására, muromország, a Nyáradmente műemlék templomai, a Bekecs hegy a kápolnával, hagyományos paraszti porták, kockás lilium, épülő autópálya, füstölő gyárkéremény, hólégballon, nyáradmenti események és életképek. Ezt egészítették ki ebben az évben egy kisvasúttörténeti kiállítással.

Telefonon üzen a térség

Nyáradremete község 50 ezer lejes beruházásának köszönhetően ebben az évben továbbfejlesztették a látogatóközpontot, hogy a terepasztal mellett a nyáradmenti kisvasút történetébe is bepillantást nyújtson. Ez a mellékvonal 1912–1915 között épült meg Marosvásárhely és Parajd között, de az 1970-es évek virágkora után jelentősége fokozatosan csökkent, míg 1997-ben végleg bezárták. Azóta csak egy kis nosztalgiaútvonal közlekedik a turisztikai idényben egy 14 kilométeres szakaszon, Szováta és Vármező között. Főleg ennek utasai látogatták eddig a vármezői állomásház épületét.

Egy kovásznai céggel kötöttek szerződést, így némi késéssel augusztus végére bővült az újjáépített vasútállomás látványosságainak sora. A kisvasút történetét bemutató pannók mellett a kiállító szekrényekben számos korabeli tárgyat találunk a jegytárolótól a lámpásokig, a telefonoktól a vágányok váltózáráig. Mindezeket Székely Andrásról kapták meg, aki

A látogatóközpont vasúttörténeti kiállítással is gazdagodott

hűen megőrizte, és most az egyesületre bízta a nyáradremetei vasútállomás egykori „kinccseit”. A régi tárgyak felújítására az egyesület a Maros Megyei Múzeumtól kért és kapott segítséget, a munkát András Tihamér restaurátor végezte el. A fennmaradt telefonokból egy nyáradmenti hangpostát is létrehozta, azaz a telefon gombját használva különböző, a Nyáradmentéhez kapcsolódó hanganyagok szólalnak meg, népdalok és néhány ismert nyáradmenti személyiség szavai is, így Kacsó Sándor, Széllyes Sándor, Szélyes Ferenc, Benkő Samu hangját idézhetjük fel, de Bartók Béla 110 évvel ezelőtti gyűjtéséből is hallhatunk néhány korabeli hangfelvételt, amelyeken közvényesi, remetei, jobbágytelki nők énekelnek, ezenkívül Kájoni János (aki a 17. században több évig volt a mikházi ferences zárda házfőnöke – szerző megjegyzése) feldolgozásából is hallhatunk egyházzenei anyagot. Az épületre felkerül egy kültéri vasúti óra is, a kisvonat érkezésekor vagy a látogatások kezdetén külső- és beltéri hanganyag szól a vendégeknek. A telefonokat Kiss Konrád József távközlési mérnök (Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Kar) újította fel, és a hanganyagot is ő telepítette rá, a terepasztal épületeit pedig Kovács Áron építésmérnök fejlesztte folyamatosan – derült ki Balássy András projektvezető bemutatójából.

Bővíteni kell a szolgáltatásokat

A vármezői Mini Nyárad látogatóközpont a vidék egyik legnépszerűbb célpontja volt az idén, ahol a nyári turisztikai fődínyben 300–400 turista fordult meg naponta. Ezért a Visit Nyárad Egyesület szeretné ezt a helyszínt továbbfejlesztetni, az árusok és az árupont termékskáláját bővíteni, a terepasztalt is fejleszteni, megjelentetni egy-egy felső-nyáradmenti turisztikai és kisvasúttörténeti kiadványt. A helyi szolgáltatások terén vannak elképzeléseik vasúti hajtány, bringóhíntő beindítására, amelyekkel nemcsak Vármező lenne látogatható, hanem akár Mikháziig is le lehetne jutni. Turisztikai csomagot kell kidolgozni és azt népszerűsíteni, jelen kell lenni velük a szovátai vendéglátók kínálatában, de a mikházi római erődtornyhoz kapcsolódó jövőbeli fejlesztések is be kell épüljenek a nyáradmenti kínálatba – hangzott el a bemutatót követő beszélgetéseken. Ki kell használni az Iskola másként és a zöldhetek lehetőségeit, hogy minden nyáradmenti tanintézmény diákjai megismerhessék a vidék érdekességeit a Mini Nyárad révén. Ezt a szándékot a polgármesterek is megerősítették, ugyanakkor azt is, hogy a Szováta megforduló turistákat be kell vonzani a kistérség belsejébe, ne csak Vármezőig, hanem Mikháziig, de akár Nyárádszeredáig is.

Külön érdekessége a kiállításnak a nyáradmenti hangposta

Fotó: Gligor Róbert László

Rómában megkezdődött a biztonsági felkészülés a szentévre

A hatóságok több mint ezer tagja vett részt a hétvégén tartott gyakorlatozáson, amellyel megkezdődött a biztonsági felkészülés Rómában a majdnem pontosan egy hónap múlva kezdődő jubileumi szentévre.

A hivatalos közlések szerint a hatóságok és az egészségügyi intézmények reakcióképességének felmérését szolgálta a nagyszabású gyakorlatozás, amelyet a főváros második legnagyobb pályaudvarán, az Ostiense állomáson tartottak. Egy kétemeletes vasúti szerelvény kisiklását, valamint néhány kocsit beborító tűzvészt szimuláltak a valósághoz lehető leghűbben: a vöröskereszt önkéntesei alakították a hetven sérültet, akik füstöt is belélegeztek. A biztonsági készülségi műveletben több mint ezren vettek részt, rendőrség, polgári védelem, tűzoltóság, valamint húsz római kórház. Pszichológusokat is bevontak. A pályaudvarhoz közeli épületek ötszáz lakosa telefonos gyorsüzenetet kapott a gyakorlatozásról, ahogyan valódi vészhelyzet esetén értesítenék őket.

A december 24-én éjszaka kezdődő és 2025 januárjáig tartó jubi-

leumi szentév előtt ez volt a második, úgynevezett stresszteszt. Az egyházi eseményre mintegy harmincmillió látogatót várnak, és a hatóságok esetleges „nagyobb méretű” vészhelyzet esetében sem akarnak felkészületlenek lenni – nyilatkozott Lamberto Giannini római rendőrpáncsnok.

Elmondta, „magasra tették a léceket”, mivel rendkívüli eseményre készülnek, és akármilyen veszélytípusra készen akarnak állni. Hozzátette, a szimuláció a gyenge pontok és hiányosságok felmérését szolgálta.

A gyakorlatozás részét képezte a baleset helyszínének minél gyorsabb körülhatárolása és lezárása, a körzetben tartózkodó tömeg elterelése, több mint negyven mentőautó mozgatása. A biztonsági próbán részt vett Carlo Catalano alezredes, a fegyveres erők egészségügyi felelőse.

A szentévből biztonsági intézkedéseket vezetnek be a római tömegközlekedési eszközökön is. Az autóbuszokat pánikgombbal szerelik fel, amellyel az utasok és a sofőr is egy mozdulattal jelezni tudja, ha veszélyhelyzetben vagy fenyegetve érzik magukat. A tömegközlekedési dolgozókat, köz-

tük a kalauzokat is a ruházatukra erősített testkamerával látják el. A biztonság erősítését a fővárosi közlekedési vállalat dolgozóinak szakszervezetei is szorgalmazták az egyre gyakoribb támadások, agresszív epizódok miatt az utasok részéről. A kalauzokat sokszor menetjegy nélküli bevándorlók bán-

talmazzák, ahogyan a vonatokon is történik. Ezzel egy időben rendszeres közúti ellenőrzést vezettek be Róma központjában és külterületi övezeteiben.

A Censis kutatóintézet adatai szerint a 2000-es – II. János Pál pápa vezette – szentévből közel huszonötmillió zarándok érkezett

Rómába és a Vatikánba, a Ferenc pápa meghirdette 2015-ös szentévből több mint harmincmillióan. Az olasz fővárosi hatóságai tapasztaltak, ami a tömegesemények szervezését és biztosítását illeti, a mostani szentévet azonban kihívásnak tartják az ukrajnai és a közel-keleti háború miatt is. (MTI)

Szeretetmagok titkai

Egy gyümölcsmagban benne van az élet dicsérete, Nagy Elek Miklós-nál aligha tudja ezt valaki jobban. A 80. életévében járó, hallás- és látássérült alkotóval, a miniatűr szépségek művészeivel 13 évvel ezelőtt beszélgettem először, és az együtt töltött idő Harmónia mellékletünk egyik októberi lapszámában meg is őrződött.

Pár hete a HIFA-Románia Egyesület Rejtett gyöngyszemek című kiállítása apropóján találkoztam újra Elek báccsival, akinek munkáit két éve állították ki a székeskeresztúri múzeumban az Ipó László és tanítványai című tárlaton, majd ezt követően öt hónapig egyedi kiállításon biztosítottak felületet festményeinek. Ezután döntött úgy, hogy művészi hagyatéka a keresztúri múzeumot illeti meg. Amúgy Nagy Elek Miklós soha nem tette pénzzé alkotásait. Ő a legváratlanabb helyzetekben ajándékozó nagylelkűek táborába tartozik, ezt az életét foltokban átpásztázó együttléttel végén nekem is megmutatta, amikor a legnagyobb természetességgel nyújtotta át egyik legújabb alkotását, egy bőrlánccon függő medált négy párányi arccal, amelyek egy-egy sóhajtásnyit őriznek a létezés titkaiból.

Története 1944. november 29-én indult – tehát két nap híján éppen nyolc évtizede – Marosvásárhelyen, a Sáros utcai emeletes házban, ahonnan az osztályidegenként megbélyegzett családot egy székelyudvarhelyi kényszerlakhelyre telepítették.

– Édesapám Nyárádtó jegyzője volt, korábban a székely hadosztály tisztjeként szolgált. A fronton aknára lépett, fél lábbal jött haza. Ezután következett a kitelepítés. Székelykeresztúron nőtem fel. Akkoriban közsöntött a székelységre a hét szűk esztendő. Hároméves koromban nagyon megbeteged-

tem, és a kezeléstől gyógyszermérgezést kaptam, így maradandóan károsult a látásom és a hallásom, mindkét dobhártyám kihaladt. Mindig, amikor az orvosok megvizsgáltak, azt kérdezték tőlem: hogyan nem vagyok siketnéma? Erre rendszerint azt válaszoltam, hogy háromévesen már beszéltem, azért.

A keresztúri iskola egyedüli szemüveges diákjaként Nagy Elek Miklós korán megtapasztalta a kirekesztettség érzését: társai gyakran eltörték a látást segítő eszközt, például nekidobták a labdát, így esélye sem volt arra, hogy a többiekkel játsszon.

– Ezért inkább olvasni kezdtem – folytatta a múltidézés rezenés-telen arccal. – A székeskeresztúri városi könyvtárat, az udvarhelyi rajonit és apám hatalmas, több lexi-konból álló könyvtárát is átböngésztem, így sokat gyarapodott a szóbőségem, és a mai napig, ha elkezdek írni, nem győzöm papírra vetni a betűket.

– Hogyan vált az élete fontos részévé a képzőművészet? – kérdeztem.

– Még gyermekkoromban felfigyelt rám a Székelyudvarhelyen tőlünk nem messze lakó Ipó László festőművész, aki a tanítványának nevezett, tőle tanultam meg portrét rajzolni. Hetedikes voltam, amikor eljött hozzánk, hogy meggyőzze a szüleimet, adjanak a vásárhelyi Művészeti Liceumba, de erről anyám hallani sem akart. Ő volt a legnagyobb ellenségem, sosem kaptam tőle egy jó szót, csak verést. Ipó László javaslatát hallva kijelentette, hogy nekem egy jó pénzes szakma kell, mert a művészetből nem lehet megélni. Pedig Ipó László született tehetségnek tartott. Arra, hogy igaza volt, csak nemrég jöttem rá, ami-

kor megtaláltam egy füzetet gyermekkori rajzommal, amit egy apámmal közösen átélt moziélmény hatására készítettem. Ez a munka a bizonyíték arra, hogy én már akkor, minden előzetes ismeret nélkül, ösztönösen alkalmaztam a perspektivikus ábrázolásmódot, hiszen a futó ló lábnyoma távolodik, a tanknak a csöve elől nagyobb, hátrafelé keskenyedik, az út pedig összefut egy

Hétköznapi történet
– Nagy Székely Ildikó –

ponton. Bár anyám miatt nem mehettem a művészeti iskolába – ehelyett az udvarhelyi faipari szakiskolába kerültem –, Ipó Laci bácsi nem hagyta annyiban a dolgot, hanem beajánlott Pittner Olivér festőművésznek, aki akkor már Vásárhelyen élt. A kemény szakiskolai évek után felvettek a marosvásárhelyi Iefor bútorgyárba. Ebben az időszakban kezdtem el járni a Népfőiskolába, ahova Pittner Olivér vitt be, és ahol Olariu Gheorghe, a tanintézet igazgatója és Zsigmond Attila festőművész is tanított. Érettségi után, 1966-ban a tanáraim azt mondták, hogy fel-tétlenül a kolozsvári képzőművészi főiskolán kell továbbtanulnom. El is mentem felvételizni, és harmadiknak jutottam be a festészet-grafika szakra, de még haza sem utaztam Kolozsvárról, amikor megtudtam, hogy sem-misnek nyilvánították a dolgozatomat. Veress Pál, a főiskola dékánja eljött hozzánk, és azt mondta keresztanyámnak, a grófi származású Dékány Máriának – aki anyám helyett igazi pártfogó volt, a felvételi vizsgára is ő vitt el –, hogy ne búsuljunk, mert autodi-dakta módon is képezhetem

magam, csak szerezzük be valahogy Barcsay Jenő Művészeti anatómiáját. Ez a szakkönyv azóta is a legjobb a maga műfajában az egész világon, Amerikától Japánig a mai napig ebből tanulnak a művészek. Valaki beajánlott a festőművészeknek, és ő elküldte nekem ingyen mind a három, akkoriban megjelent könyvét. Ezekből tanultam meg az arányos képszerkesztést, és így sikerült amatőrként felemelkednem a hivatásos művészek szintjére. Igaz barátaim között olyan alkotókat tartok számon, mint Hunyadi László szobrászművész, aki a kövesdombi unitárius templomban évekkel ezelőtt tartott tárlatnyitómra is eljött, Kákonyi Csilla festőművész, valamint a férje, Bálint Zsigmond fotóművész, aki 240 miniatűr alkotásomat örököltette meg. Ezeket az apró munkákat csak így, fényképeken kinagyítva lehetett kiállítani.

– Mi szülte a miniatűr remekek ötletét?

– A körülmények. Amikor 45 évvel ezelőtt a feleségemmel beköltöztünk a vásárhelyi tömbházlakásunkba, ott nem lehetett festeni, rajzolni, faragni. Korábban fametszeteket is készítettem, ehhez Gy. Szabó Bélától kaptam az inspirációt, akinek egyszer láttam a kiállítását a székeskeresztúri múzeumban. A fametszeteket úgy készítettem, hogy a fát lekentem feketére, és egyből, kirajzolás nélkül kezdtem metszeni, így alkottam meg az önarcképeket is két tükrök segítségével. A miniatűrökre viszont választottam, amit mások eldobtak volna, például a gyümölcsmagokat, amiket megszártítottam és megfaragtam. Úgy is lehet mondani, hogy a szemétből dolgoztam, így az alkotásaimnak

az értékét nem az alapanyag adta, hanem a munka, amit beletettem. Ez is volt a szándékom: rászoktatni az embereket, hogy magát a munkát értékeljék, akkor is, ha az nem elefántcsontból, hanem éppenséggel levecsontból készült. Én egyébként nem jószántamból rajzolok, faragok vagy írok verset, hanem belső késztetésre, és sokszor végigszenvedem az alkotás folyamatát.

– Beszéljünk kicsit ezekről a versekről – kértem.

– Akkor jöttek, amikor elhunyt a feleségem. Nem én erőltettem, maguktól érkeztek a sorok, például elementem bodzát szedni, és miközben potyogott a könnyem, egy ódát mondtam el. Mikor hazamentem, egy sort sem tudtam leírni, ki is ment a fejemből. Aztán mégis elkezdtem rögzíteni a verseket. Az udvarhelyi Szikla magazin havilap szorkta közölni őket minden hónap 13-án. 30-35 versem van már, ki lehetne adni őket, de nincs ebben segítségem, úgyhogy nem foglalkozom vele. A versek mellett az önéletrajzomat is írom, a 105. oldalnál tartok. Ezt sem szándékozom megjelentetni, majd, ha valaki úgy érzi, utólag nyilvánosságra hozza.

– Készültek-e mostanában új alkotásai? – tudakoltam beszélgetésünk vége felé.

– Tavalyelőtt levált a retina az egyik szememről, így szüneteltetnem kellett a munkát. Kiváló fiatal orvosom van, akivel szinte közösen beszéljük meg, hogyan lehetne helyrehozni a szememet. Túl vagyok a kilencedik injekción, és múlt hónapban elhatároztam, hogy kipróbálom, tudok-e még faragni. Így született ez a négy, felismerhető portrét magában rejtő alkotás. Hogy kiket ábrázol, az titok – vette elő Elek bácsi az apró kincset, aztán csak ennyit tett hozzá a tétovázás nélkül: – Neked adom.

AGROVILÁG

Mezőgazdaság * Vidékfejlesztés * Agroturizmus

Szerkeszti: Vajda György

Nincsenek válságban a cukorrépa-termesztők

A napokban az egyik központi gazdasági lapban napvilágot látott egy cikk, amelyben Emil Turdean Kolozs megyei cukorrépa-termesztő azzal vádolta meg a marosludasi cukorgyár vezetőjét, hogy a tavasszal megkötött szerződéstől eltérően, átvétel után kevesebbet fizettek a cukorrépaért, és úgy érezte, hogy becsapták.

A helyzetről Istrate Teodor, a marosludasi Cukorrépa-termesztők Beta Egyesületének elnöke tájékoztatót, aki elmondta, hogy a szerződésben valóban 41 eurót ígértek egy tonna cukorrépaért; aztán mindenkinek átiratot küldtek, amelyben értesítették, hogy 35,4 eurót adnak, illetve 38 eurót fizetnek, amennyiben a termesztő lemond tonnánként 3 euróról, hamarabb fizet a gyár. Ez a felkérés azonban nem volt kötelező, hanem választható, és leginkább azokat szólították meg, akik tartoznak a gyárnak, ugyanis tavasszal a feldolgozóegység megelőlegezte az inputokat (vetőmag, műtrágya, gyomirtó szer), aminek értékét a korábbi szerződések alapján is a termés betakarításakor számolták fel. Azt is kilátásba helyezték, hogy aki tartozik a gyárnak, azt nem fogják a továbbiakban támogatni. Sajnos ebben a helyzetben van a gazdák mintegy 70%-a.

Az elnök hozzátette, az idén jó az átlagtermés, hektáronként mintegy 40 tonna termett, volt akinek 60-

Futószalagon a megdarált cukorrépa

70 tonna is, azonban a szárazság miatt kevesebb volt a cukortartalma, mint az előző években, és azért is fizetnek kevesebbet, mivel rosszabb a minősége.

Az is igaz, hogy a gyár nem üzemel teljes kapacitással, de legalább működik. Egyelőre 3000 hektárról gyűjtötték be, a jó terméshozam miatt még elég sok cukorrépa van a mezőn, a beszállítás lassúsága miatt is aggódnak a gazdák, de amint az előző években, ez is megoldódik – nyugtatta meg a gazdákat lapunk közvetítésével az elnök. (v.g.)

Kiegészítették a burgonya-termesztőknek járó támogatás pénzkeretét

A november 21-i kormányülésen jóváhagyták azt a rendeletet, amellyel módosították a burgonya-termesztőknek szánt támogatásról szóló korábbi 150/2024-es kormányrendeletet. A jogszabály-módosítással 3 millió lejjel nőtt a korábbi keret, 11.483.880 lejről 14.483.880 lejre. Hektáronként 200 euró támogatást adnak azoknak a gazdáknak, akik legalább 0,3 hektáron étkezésre szánt krumplit természetesen hektáronként 15

tonna hozammal, amiből hektáronként legalább 6 tonnát értékesítenek november 18-ig. Pályázhattak magánszemélyek, egyesületek, társulások, családi vállalkozók.

Azért növelték meg a keretet, mert a nagyszámú pályázó miatt csökkenteni kellett volna a hektáronkénti támogatást – áll a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium erre vonatkozó közleményében.

Dönthet az unió

Félmilliárd euró kárpótlás

November 18-án Viorel Mușat, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium államtitkára Brüsszelben részt vett az Európai Bizottság Mezőgazdasági és Halászati Bizottságának (AgriFish) tanácskozásán, ahol a tagállamok képviselői egyebek mellett 2025-re vonatkozóan az északi-tengeri, az atlanti-óceáni, valamint a Fekete-tengeri halászati lehetőségekről és feltételekről tárgyaltak, ugyanis előkészületben van a decemberi konferencia, amelyen a felek politikai döntést hoznak az említett vizekben a halászati feltételekről.

Szó esett az orosz–ukrán háború okozta gazdasági helyzetről is. Románia továbbra is fenntartotta, hogy a fegyveres konfliktus miatt veszteség érte a gazdákat, és kérte, hogy legalább 2025. június 30-ig 560.000 euróval támogassák az országot az EU gazdasági segélykeretéből, ugyanakkor a romániai küldöttség nevében az államtitkár azt is szóvá tette, hogy meg kell növelni az EU mezőgazdasági válságkeretét, hogy a gazdákat továbbra is az őket ért veszteségnek megfelelő értékben, valós támogatásban részesíthessék.

Lépést kell tartanunk a technológiai fejlődéssel a mezőgazdaságban

November 21-én a kolozsvári és csíkszeredai magyar főkonzultációs szervezésében Innovációs tendenciák a magyar–román agrár- és élelmiszer-technológiában címmel rendeztek szaknapot, amelynek a CED Közép-európai Gazdaságfejlesztési Hálózat Nonprofit Kft. és a marosvásárhelyi Incubcenter adott otthont. A rendezvényen, amelyről részletesen beszámoltunk, többek között arról volt szó, hogy milyen technológiai újításokat lehet alkalmazni a tudásalapú, precíziós farmfejlesztésben. A rendezvényen jelen volt Becze István, a Székely Gazdaszervezők Egyesületének elnöke is, akivel a szünetben arról beszélgettünk, hogy van-e reális esélye annak, hogy a bemutatott technológiát alkalmazzák a gazdák?

Vajda György

– Az elmúlt tíz év alatt többet fejlődött a mezőgazdaság, mint az előző ötven évben. Egyértelművé vált, hogy ma azok a gazdaságok maradnak fenn, amelyek megfelelő gépparkkal, technológiával rendelkeznek. A Székely Gazdaszervezők Egyesülete a falugazdászain keresztül abban segítheti a gazdákat, hogy felhívja a figyelmet a tudásalapú mezőgazdálkodásra, mert csak így tudják tartani a lépést azokkal, akik már alkalmazzák a korszerű technológiát. A gazdák meg kell ismerjék a lehetőségeket, meg kell tanulják a modern mezőgazdasági gépek kezelését, be kell vezetni azokat az alkalmazásokat, számítógépes programokat, adatgyűjtési és feldolgozási rendszereket, amelyek segítik a munkát, növelik a gazdálkodás hatékonyságát, mert ezeknek köszönhetően hosszú távon fenntartható lesz a gazdaság. Az adatait, precíziós mezőgazdálkodás bevezetése a hatékonyság növelése mellett környezetkímélő is, hiszen például a mezőgazdasági növényre irányított, megfelelő mennyiségű növényvédőszerrel, talajjavító alkalmazásával elkerülhető a környezetszennyezés. Köztudott, hogy azok a gazdák, akik a csúcstechnológia megjelenése előtt egy fűzetbe lejegyezték a termelési folyamatokat, kiszámították költségeiket, eredményesebbek voltak, mint azok, akik csak úgy,

„szemre” gazdálkodtak, hiszen jobban átlátták a gazdaságot, előre láthatóbban terveztek. Ezt a munkát végzik el helyettünk a számítógépek, csak megfelelőképpen kell használnunk őket.

– A konferencián bemutatott bevezetések, adatelemző szoftverek használatával valóban óriási lépést lehet tenni e téren, hiszen így az állattenyésztés minden lépése követhető, de ugyanígy a mezőgazdasági, élelmiszeripari feldolgozásban a munkafázisok automatizálása mellett ezáltal növelhető az élelmiszer-biztonság vagy a tartósság ideje, ami hosszabb szállítást is lehetővé tesz, így akár az exportlehetőség is növekszik.

– Igen, ezek mind a gazdaságfejlesztés komoly lépései. Amint láthattuk, ma már különböző szenzorokat lehet használni, amelyek követik az állat súlygyarapodását, egészségi állapotát, nyomkövetőkkel pásztor nélkül legeltethetők a szarvasmarhák, de vannak már számítógép-vezérelt traktorok is, és sorolhatnánk a példákat. A mezőgazdaság minden szegmensében megtalálhatók ezek az innovációk. Elérhető, beszerezhető ezek a gépek, berendezések. Sajnos, még nagyon sok gazdának el kell magyaráznunk, hogy miért is van szükségük mindezekre. A különbség ott látszik meg, amikor egy olyan gazdaságból származó termék jelenik meg a piacon, ahol nem használják az új technológiákat, és

Becze István

mellette azoké, akik már alkalmazzák. Az előbbieket csak drágábban kínálhatják a terméket, mint az utóbbiak, mert olcsóbb és jobb minőségű terméket lehet előállítani a csúcstechnológiával felszerelt far-

meztakarítani, hogy modern gépekre és felszerelésekre fordíthatóak, annak ellenére, hogy szeretnék, és tudatában vannak, hogy ez elkerülhetetlen, ha fejlődni szeretnének.

– Örömmel mondhatom el, hogy a Székelyföldön is egyre hozzáférhetőbbek ezek a technológiák. Míg öt évvel ezelőtt csodálkoztunk azon, ha valamelyik farmon fejőrobotot láttunk, ma már elég sok helyen van ilyen. Valóban kevés a lehetőség arra, hogy saját pénzzel vásároljanak gépeket, de egy jól menő gazdaságban már megengedhető egy ilyen beruházás. Vannak olyan mérőműszerek, mint a talajszkenner vagy a drónok, amelyek kisebb beruházással beszerezhetőek.

Az is fontos tudni, hogy a több százezer vagy akár millió eurós, az EU által biztosított fejlesztési pályázatok esetén pontozzák azt, ha a farm modern technikai eszközökkel rendelkezik, így ha már van egy-két ilyen korszerű berendezés, ez hoz-

nagy a munkaerőhiány a mezőgazdaságban, ezért sem tudjuk elkerülni a robotizálást, a gépesítést, és ez még fontosabb a mezőgazdasági élelmiszeripari feldolgozóágazatban. Mindezt összekapcsolva a mesterséges intelligenciával, olyan döntést tud hozni a gazda, amivel hatékonyan fejlődik és versenyképes marad a piacon.

– A csúcstechnológia bevezetésének egyik hátráltatója a szaktudás hiánya.

– Ez az SZGE számára is nagy kihívás és felelősség. Ezért célirányosan, szakterületenként magyarországi fejlesztési tudásközpontokban szervezünk folyamatosan képzéseket a 34 falugazdászunknak, hogy a különböző alkalmakkor átadhassák a gazdáknak. Sikeres a Digitális Agrárakadémia, ahol lehetőséget teremtünk a tudásalapú mezőgazdálkodás meghonosítására. Az idén is 13 előadást tartottunk Erdély-szerte. Arra biztatjuk a fiatalokat, hogy ha van már valamilyen agrárszakon alapképzésük, iratkozzanak be olyan mesterképzésre, ahol precíziós mezőgazdálkodást tanulhatnak, és olyan technológiákat sajátíthatnak el, amelyekkel hatékonyan tudnak gazdálkodni. Csak egy példát említek. Van már egy olyan farm Magyarországon, ahol 800 fejőstehenet tartanak. A farmot három ember működteti. A robotizálás előtt 22 embert foglalkoztattak. A technológiai beruházásoknak köszönhetően költség-hatékonyabbá tették a gazdálkodást, és a jövedelmet megsokszorozták. Képzett szakemberekre van szükség, tartanunk kell a lépést, nem maradhatunk le erről a vonatról. Aki feladja, abba a helyzetbe kerül, hogy a parlagon hagyott földterületet eladja, és azt felvásárolják a nagy földbirtokosok, akik ezt a kérdést könnyen megoldják, de ez azt jelenti, hogy mi föld nélkül gyökértelessé válunk. És ezt itt a Székelyföldön nem tudjuk megengedni magunknak!

Korszerű kombajn egy mezőgazdasági vásáron

Fotó: Vajda György

mokon. Ahhoz, hogy megmaradjunk a piacon, be kell vezetni ezeket a fejlesztéseket.

– Az előadásokon nem volt szó árákról. Ismerjük el, hogy minden innováció, új technológia bevezetése sokba kerül. Azok a mezőgazdászok, akik egyik napról a másikra élnek, nem igazán tudnak pénzt

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Bemutatták az első elektromos Suzukit, az eVitarát

Az összes autógyártó – kisebb-nagyobb erőbedobással – dolgozik saját villanyautón, illetve azok piacra dobásán. Ebben a folyamatban, úgy tűnik, hogy a német, a dél-koreai, az amerikai vagy éppen a kínai gyártók mögött igen le vannak maradva a japánok. Elég csak a Toyotára gondolni, amely egyáltalán nem áll jól az elektromos autók tekintetében. De legalább neki ott van a bZ4X, amely nem aratott osztatlan sikert, de legalább el tudja mondani, hogy van egy villanyautója, amely szinte minden piacon megtalálható, illetve még néhány, amelyek az amerikai, valamint a japán piacot célozta meg. A japán márkák között ott van még a Suzuki, amelynek mostanáig nem volt elektromos autója. Tavaly láttunk egy koncepcióautót, az eVX-et, azóta túl sok információ nem került nyilvánosságra. Azonban 2024 végére megérkezett a gyártó első, tisztán elektromos autója, az eVitará.

Az elnevezés aligha véletlen, míg a Toyota egy nehezen kimondható, viszonylag bonyolult nevet választott első elektromos típusának, addig a Suzuki a legnépszerűbb modellje neve elé biggyesztett egy „e” betűt, ezzel érzékeltetve, hogy elektromos autóról van szó. Azonban a név ne tévesszen meg senkit, az autó vadonatúj, semmi köze a régóta népszerű, belső égésű motorral szerelt elődjéhez, legalábbis így fogalmazott a bemutatón Toshihiro Suzuki. A vállalat vezérigazgatója azt is elárulta, hogy a modell többszöri próbálkozás után lett végleges, a fejlesztés, újratervezés során folyamatosan tanultak a hibákból.

Az eredmény egy 4,275 méter hosszú, 1,8 méter széles és 1,636 méter magas SUV, amely egy kicsivel nagyobb, mint a belső égésű motorral szerelt kivitel. Ezen nem

is kell meglepődni, hiszen egy ideje már bevett szokás, hogy a modellfrissítéssel kicsit nőnek is az autók. Ugyanakkor az eVitará esetében egyértelműen látszik, hogy a típust a gyártó tisztán villanyautónak tervezte, ezt igazolja az is, hogy a Heartect-e architektúrájára épült, amit kimondottan elektromos autókhoz fejlesztettek, így nem is alkalmas belső égésű motor befogadására. Ugyanakkor az architektúrának köszönhetően a mérnökök szerint kiküszöbölték a villanyautók egyik nagy problémáját, mégpedig azt, hogy a padlólemezben található akkumulátor miatt az autók belső tere valamivel szűkebb, mint egy belső égésű motoros autóé.

Az akkumulátorral kapcsolatban azt is elárulták a bemutatón, hogy kétféle csomaggal lehet rendelni az eVitarát, 49 vagy 61 kWh-val. A Suzuki nem árult el konkrét hatótávadatokat, mindössze utalt arra, hogy a nagyobb,

Suzuki eVitará-beltér

Forrás: Suzuki

61 kWh-s akkumulátorcsomaggal a 402 kilométeres hatótáv elérése a cél. A töltési sebesség maximuma 150 kW, ami napjainkban nem számít kiemelkedőnek.

Az akkumulátorcsomag az autó teljesítményét is meghatározza. A kisebb akkumulátorhoz kisebb erő társul, egész pontosan egy 142 lóerős villanymotor, ami az első kerekeket forgatja. A nagyobb akkumulátor esetében 172 lóerőről és elsőkerék-hajtásról lehet beszélni. Utóbbi változat esetében opcióként még lehet kérni egy 64 lóerős villanymotort, ami a hátsó kerekeket forgatja, ezzel pedig összkerek-meghajtású lesz az eVitará. A Suzuki mérnökei utóbbinál odafigyeltek arra, hogy ha már 4x4, akkor legyen terepezési képesség is. Ennek megfelelően elérhető az Allgrip-e funkció, ami az első és

külön kapcsolásával igyekszik javítani a tapadást.

Az eVitará értékesítése jövő nyáron kezdődhet, konkrét árakról egyelőre nem beszélt a gyártó. Nem elhanyagolható az sem, hogy a beltérben nem a csúcstechnológiás eszközökre helyezték a hangsúlyt, ahogyan teszi azt több gyártó is az elektromos járművek esetében, az eVitarát egy egyszerű, hétköznapi, de jól használható autónak szánták. Az egyszerűsége miatt pedig van rá esély, hogy nem fognak olyan sokat kérni érte. Másrészt nem kizárt, hogy az eVitará Toyotaként is meg fog jelenni, a két gyártó között ugyanis már régóta szoros az együttműködés, a Toyota RAV4-et viszont láthattuk Suzuki Across néven, a Toyota Corollát pedig Suzuki Swace néven. Az eVitaráról pedig már több olyan értesülés is napvilágot látott, hogy előbb-utóbb megjelenik Toyota emblémával is.

Suzuki eVitará

Forrás: Suzuki

Suzuki eVitará hátulról

Forrás: Suzuki

Megbukott a BYD az EuroNCAP legutóbbi tesztjén

Egyre nagyobb a kínai autók piaca Európában is, így el kell ismerni, hogy folyamatosan fejlődnek, viszont még mindig sok hiányosságuk van. Hiába a rengeteg állami pénz és a gyors fejlődés, az időt nem lehet meghazudtolni, nem lehet pár év alatt eljutni arra a szintre, amit más gyártók több évtized alatt értek el. Ez bizonyosságot nyert a legutóbbi EuroNCAP-teszten is, amelyen a BYD Atto 3 megbukott, a szervezettől nem ajánlott minősítést kapott.

Az EuroNCAP neve talán leginkább a töréskeresztek kapcsán ismerős, ez a szervezet méri fel, hogy a különböző ütközési helyzetekben mennyire biztonságosak az autók,

és ennek megfelelően csillagokat ad, az 5 csillag számít a legjobbnak. Ugyanakkor nemcsak töréskeresztek végez, hanem számos egyéb tényező mellett azt is megvizsgálja, hogy mennyire jól működnek egy-egy autó vezetéstámogató rendszerei. Ennek a tesztnek az is része, hogy mit tesz akkor az autó, ha a sofőr nem reagál, itt bukott meg az Atto 3, amely 0 pontot kapott. Az EuroNCAP az értékelés mellett az is kifejtette, hogy abban az esetben, ha a járművezető nem reagál, például eszméletét veszítette, akkor a gépjármű kormánytámogató rendszere kikapcsol, de a tempomat (sebességtartó) nem, ezzel kvázi magára hagyja a nem reagáló jár-

művezetőt, aki, ha például 100 km/h-ra állította be a tempomatot, akkor is annyival fog menni, ha közben nem reagál az autó jelzéseire. Továbbá az intelligens adaptív tempomatot is több kritika érte a teszten. Egyebek mellett nem tud különbséget tenni az átmeneti és elsődleges sebességkorlátozások között, valamint a kanyaroknál nem csökkenti a sebességet, de az sem elhanyagolható, hogy ha az autó nem tudja jól felmérni a helyzetet, mert a szenzorjai vagy a kamerái takarásban vannak, akkor, bár küld erről értesítést, a rendszereket nem kapcsolja ki, vagyis attól, hogy „nem lát” semmit, még vezet.

Mindezek fényében nem csoda, hogy az EuroNCAP 0 pontot adott a BYD Atto 3-nak, azaz megbukatta a teszten. De nem a kínai gyártó modellje volt az egyetlen, amit legutóbb megvizsgált a szervezet, még ott volt további négy autó. Nagyon jó értékelést kapott a BMW i5 és a Mercedes-Benz C osztály. A bajor márká esetében csak annyi volt a kritika, hogy nem csökkenti a sebességet a kanyaroknál és a ke-

reszteszedekeknél, valamint a sofőr monitorozásánál a 25 pontból csak 5-öt kapott. A Mercedes-Benz C osztályánál nem volt kivétel, viszont a sofőr monitorozásánál ez a típus is csak 10 pontot kapott. Ebből pedig egyértelműen látszik, hogy egyrészt távol van még az önvezetés, ebből a szempontból a nagy múltú prémium márkák sem szerepelnek igazán jól.

A további két típus a Volkswagen ID.7 és a Volvo EC40 volt, amelyek jó értékeléssel zárták a tesztet. Az EC40 esetében azt kritizálták, hogy nem elég alapos a rendszere, azaz nem figyel kellőképpen, hogy a sofőr fogja-e a kormányt, valamint ez sem lassít kanyaroknál, kereszteszedekeknél. Ugyanakkor a Volvo is nulla pontot kapott, csakúgy, mint a BYD, a sofőr monitorozására.

A Volkswagen ID.7-ről az EuroNCAP szakemberei megjegyezték, hogy az autó jelzi, amikor a járművezető álmos, ennek ellenére a sofőr monitorozására csak 5 pontot kapott. A Passat elektromos utódjaként is emlegetett típusnál az egyetlen kritika az volt, hogy S ka-

nyárnál csak alacsonyabb sebességtartomány esetében képes a sávon belül maradni. Az ID.7-re vonatkozó jelentésben még az is szerepel, hogy a legtöbbször elkerülte a bal-esetet, vagy legalábbis csökkentette mértékét.

A tesztről meg kell jegyezni, hogy a EuroNCAP 2020-ban vezette be a vezetéstámogató rendszerekre vonatkozó értékelését, amely két pilléren nyugszik: egyrészt a jármű által nyújtott vezetéstámogató rendszerek listáján és azok erősségén (azaz hogy a gyakorlatban mennyire tudják befolyásolni a vezetést), másrészt a vészhelyzeti rendszereken, amelyek közé tartozik például kritikus helyzetekben az ütközés elkerülése érdekében hozott intézkedések sorozata. Az imént említett két pillér bővül az idén a járművezető-ellenőrzési követelménnyel, valamint azzal, hogy aprólékosabban megvizsgálják az adaptív tempomat képességeit, azt, hogy a rendszer mennyire képes a jármű sebességét az útviszonyokhoz és a potenciális vészhelyzethez igazítani.

EuroNCAP-logó

Forrás: EuroNCAP

Közönségszolgálat

Szerkesztő: Szer Pálosy Piroska

Fűtéstámogatás és energiaár-kiegészítés

Minden hónap 20-áig igényelhető

Marosvásárhelyen is e hónap elejétől benyújthatók a fűtéstámogatási igénylések a 2024/2025-ös fűtési idényre, a jogosultak minden hónap 20-áig kell iktassák kérelmüket. A nyugdíjasok az augusztusi nyugdíjszelvény alapján igényelhetik a támogatást. A novemberi fűtéspótlékra november 20-ig lehetett benyújtani a kérelmet. Aki a hónap 20. napja után kérelmezi, csak a következő hónaptól részesül támogatásban.

Pálosy Piroska

A fűtéstámogatás és energiaár-pótlék halmozottan nyújtható egyedülálló személyeknek, akiknek a jövedelme nem haladja meg a 2.053 lejt, valamint családoknak, ahol az egy családra eső jövedelem nem haladja meg az 1.386 lejt. A fűtéspótlékot november elseje és március 31. között folyósítják.

A kérelem a család összetételére, jövedelmére és a használt fűtési rendszerre vonatkozó igazoló dokumentumokkal együtt elektronikusan is benyújtható a regisztrált felhasználóknak a marosvásárhelyi szociális segélyezési osztály dastgmures.ro honlapján, a Jóléti juttatások – Lakásfűtési támogatás menüpontban, vagy közvetle-

nül a <https://dastgmures.ro/beneficii-de-asistenta-sociala/ajutor-pentru-incalzirea-locuintei/> linkre kattintva. November 20-tól a kérelmek a szociális segélyekért felelős igazgatóság marosvásárhelyi székhelyén, a Dózsa György utca 9. szám alatt, a földszinti ügyfélablakoknál nyújthatók be: hétfőn és szerdán 8–14.30; kedden és csütörtökön 8–16; pénteken 8–14 óra között.

A fűtéstámogatás a villamos energiát, földgázt, illetve fa- és olajfűtőanyagot használók számára a családtagonkénti vagy egyedülálló esetében a havi nettó átlagjövedelem, egy referenciaérték alapján kerül megállapításra. Az alacsony jövedelmű családok és egyedülálló személyek a lakásfűtési támogatáson felül fix összegű energiaár-kiegészítésben részesülhetnek, amelyet az év során havonta, az igénybe vett energiaforrások függvényében az alábbiak szerint nyújtanak: 30 lej/hó elektromos áram használata; 10 lej/hó földgázfogyasztás esetén; 20 lej/hó a szilárd és/vagy kőolaj alapú tüzelőanyagok fogyasztása; 70 lej/hó, ha az egyetlen felhasznált energiaforrás az elektromos áram. A legnagyobb támogatást, havi 250 lejt azok a családok kapják, amelyekben az egy főre eső jövedelem nem éri el a 200 lejt. A villamos energiával fűtők esetében a jövedelemsávok azonosak a gázfűtésnél alkalmazottakkal, viszont a fűtéstámogatásra nyújtott

maximális összeg 500 lej. A szilárd vagy kőolajipari tüzelőanyagot használó családok esetében a maximális támogatás 320 lej. Azok a kérelmezők, akik beilleszkednek a jövedelemhatárba, de olyan javakkal rendelkeznek, amelyeket a szavatolt minimálbérre vonatkozó 2001. évi 416-os számú törvény előír, nem jogosultak a fűtéspótlékra.

Az augusztusi nyugdíjszelvényeket veszik figyelembe

Nyugdíjas olvasóink a fűtéstámogatás kapcsán érdeklődtek, mivel, mint jelezték, azt a nyugdíjszelvényt kérték tőlük, amelyen a szeptembertől megemelt összegű nyugdíj szerepelt. Feltételeztük, hogy félreértés történhetett, ezért megérdeklődtük, hogy a kormányrendelet miként alkalmazták a megyeszékhelyen. A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal Szociális Segélyezési Osztályának vezetője, *Andreia Moraru* hangsúlyozta, hogy a fűtéstámogatást igénylő nyugdíjasok a 2024. augusztusi nyugdíjszámlán szereplő összeggel igazolhatják jövedelmüket. Ezt a kormányrendelet ugyanis abból a megfontolásból hozták, hogy a szeptembertől megemelt nyugdíjak összege miatt ne essenek el a támogatástól azok a nyugdíjasok, akik tavaly támogatásban részesültek. Ugyanakkor megtudtuk azt is, hogy idén a tavalyihoz hasonló az igénylések száma, 1.100 dossziét állított

össze – tájékoztatott az osztályvezető.

Az élelmiszer-támogatást azonban európai alapokból finanszírozzák, az ügyintézés a Román Posta végzi, nem a helyi önkormányzat hatáskörébe tartozik, ezért nem kell összetéveszteni a fűtéstámogatással. Azok, akiknek 2000 lej alatti a nyugdíjuk, automatikusan megkeltett kapják azokat a szociális kártyákat – card social pentru alimente –, amelyekre élelmiszert vagy meleg ételt lehet vásárolni. Amennyiben valaki úgy érzi, hogy jogosult lenne a szociális támogatásra, a 031-9966-os központi számon érdeklődhet.

A fűtéstámogatás differenciáltan, a családtagonkénti vagy egyedülállóknak esetén a személy jövedelmétől függően jár, és a kompenzáció a törvényben meghatározott referenciaértékhez és nem az energiaszámlához kapcsolódik. A kérelmezőknek a következő iratokat kell benyújtaniuk: a kitöltött típusnyomtatványt, a család összetételére és jövedelmére vonatkozó, saját felelősségre tett nyilatkozatot, a családtagok személyi iratainak

fénymásolatait, a család jövedelmét igazoló előző havi dokumentumokat – esetenként fizetési bizonylatot, pótlékokat igazoló iratokat, nyugdíjszelvényt, munkanélküli-segélyt igazoló szelvényt –, a lakás telekkönyvi kivonatát, adásvételi vagy bérleti szerződést, esetenként a lakóbizottság által kibocsátott iratot a család összetételére vonatkozóan. A helyi adóügyi osztálytól és a földnyilvántartó osztálytól az igazolásokat beszerzi a szociális igazgatóság. Szükséges a legutóbbi gáz-, illetve villanyzámla fénymásolata, továbbá, ha a kérelmező tulajdonában van gépkocsi, annak a forgalmi engedélyéről készült fénymásolat. A kérelmezőnek egy bankszámlakivonatot kell bemutatnia, illetve saját felelősségre tett nyilatkozatot arról, hogy nem rendelkezik 3.000 lejnél nagyobb összegű bankbetéttel. Bővebb felvilágosításért a marosvásárhelyi Szociális Segélyezési Osztály a következő telefonszámokon hívható: 0365/430-859 vagy 0725-403-318, hétfőn és szerdán 7.30–15 óra között, kedden és csütörtökön 7.30–16.30, pénteken 7.30–14.30 óra között.

Fotó: Nagy Tibor

Országszerte hóiharok okoztak fennakadásokat

Aktuális a téli gumiabroncs

A múlt hét végén első- és másodfokú hóiharokról érkezett előrejelzés a meteorológiai szolgálattól. Az ország több megyéjében okoztak fennakadásokat a közlekedésben a hóiharok, ezért mindenkit óvatosságra intenek. A Maros Megyei Rendőr-felügyelőség közleményében elővigyázatosságot vezetése, a téli gumiabroncsok használatának kötelezettségére figyelmezteti a közúti közlekedésben részt vevő sofőröket, a gyalogosokat pedig szintén elővigyázatosságra inti.

A Maros Megyei Rendőr-felügyelőség közlekedési rendőrei továbbra is jelen vannak a megye főbb közlekedési szakaszain, hogy tájékoztassák a járművezetőket azokról a veszélyekről, amelyekkel saját és mások életét kockáztatják, ha nem tartják be a közlekedési szabályokat. Céljuk a tájékoztatás és a megelőzés, valamint annak ellenőrzése, hogy a járművek fel vannak-e szerelve a téli útviszonyoknak megfelelően – tájékoztatott a megyei rendőrség sajtóosztálya.

A rendőrség figyelmeztetése szerint indulás előtt alaposan tájékozódni kell az idő-

járási és az útviszonyokról. A járművezetőknek azt tanácsolják, hogy csak akkor induljanak útnak, ha téli gumiabronccsal rendelkeznek, az ablakok tisztításával biztosítsák a jó látási viszonyokat, és csökkentésük a sebességet. Ideális esetben az utat előre meg kell tervezni, és a lehető legbiztonságosabban megtenni. Szélsőséges időjárási körülmények között olyan alternatív útvonalakat érdemes használni, amelyek kevésbé zsúfoltak, mint a főutak. Mivel az erős szél, a havas eső, a hó- és a jéglerakódás miatt nem zavartalan a haladás, azt javasolják, hogy a járművezetők fokozott óvatossággal közlekedjenek, különösen az erdős szakaszok és falvak elhagyásakor, a hidakra való fel- és lehajtáskor, illetve, ha útkeresztesedésben nagy méretű járművekkel találkozhatnak.

A törvényes rendelkezés szerint téli gumi nélkül tilos olyan közutakon közlekedni, amelyeket hó, jég vagy csapadék borít, a rendelet nem hangsúlyozza kimondottan a téli évszakot, azonban ha csúszós úttesten téli gumi nélkül közlekednek, bírságra számíthatnak. Az európai irányvonal alapján, a 2011. évi 5-ös számú kormányrendelet értelmében nem dátumhoz, hanem az útviszonyokhoz igazítva alkalmazzák a téli gumik használatát a közúti közlekedésben. Amennyiben havas, jeges, nedves úttesten nyári gumiabronccsal közlekednek téli hónapokban, és a közúti rendőr úgy ítéli meg, bírságra lehet számítani.

A szabálysértés 1.485 és 3.300 lej közötti pénzbírsággal jár, és a büntetéssel egy időben a gépjármű forgalmi-átviteli jogát is visszatarthatják. (pálosy)

Fotó: Maros Megyei Rendőrség

Országos fennakadás a RAR-nál

Egyelőre kézi adatrögzítés

Kézi adatrögzítéssel folytatódhat a gépjárművek időszakos műszaki vizsgáztatása (ITP) az erre szakosított műhelyekben, majd miután a műszaki ellenőrzések online nyilvántartását kezelő alkalmazás ismét működőképes lesz, oda is bevezetik az adatokat – közölte hétfőn a Román Gépjármű-nyilvántartási Hivatal (RAR).

A tájékoztatásban hangsúlyozták, hogy a rendszerhiba elhárításáig a műszaki ellenőrzést igazoló iratokat nem tudják kiállítani az ITP-műhelyek, erre egy későbbi időpontban kerül majd sor. A RAR illetékesei ugyanakkor azt tanácsolják a járműtulajdonosoknak, hogy vegyék fel a kapcsolatot azzal a műhellyel, ahová el szeretnének menni, és győződjenek meg arról, hogy az a jelenlegi feltételek mellett biztosítani tudja a kért szolgáltatást.

Pénteken országszerte leállt az autók műszaki vizsgáztatása. A Román Gépjármű-nyilvántartási Hivatal akkor arról tájékoztatott, hogy „a központi szerverszobában bekövetkezett váratlan incidens” miatt állt le a rendszer, de dolgoznak a probléma megoldásán, külső szakemberek segítségét is igénybe veszik. Hangsúlyozták, hogy nem kibertámadás történt, hanem csütörtökön délután egyelőre ismeretlen okból bekapcsolt a szerverszoba tűzvédelmi rendszere, és emiatt leálltak a RAR informatikai infrastruktúráját támogató létfonosságú berendezések. Az ország valamennyi ITP-műhelyében leállt a tevékenység a meghibásodás miatt, ami a gépjárművezetői engedélyeket kibocsátó és járműbejegyzési hivattal (DRPCIV) való kapcsolattartásra is kihat – tájékoztatott az Agerpres.

Szétbarmolták a tekepályát

Bálint Zsombor

Megszűnt az egyetlen, még működő, nemzetközi versenyekre is akkreditált marosvásárhelyi tekepálya. A Maros-híd alatti, annyi bajnoki címet, nemzetközi tornákat, Bajnokok Ligája-mérkőzéseket látott létesítmény egy marosvásárhelyi vállalkozó kicsinyes érdekeinek áldozata lett, amely itt irodákat és raktárhelyiséget szándékozik kialakítani.

Az épület tulajdonosának, amely a nyáron vásárolta meg az épületet, minden törvényes joga megvan arra, hogy a tekézőket kilakoltassa az épületből, csak hogy a dolog nem annyira egyszerű. A tekepályát ugyanis nem egy olyan épületbe húzta fel a klub, amely nem az övé, hanem az ingatlan úgy öröklődött az egykori Elektromaros vállalatától. A tekézők nem kerültek más fészkebe, hanem mások húzták ki a lábuk alól a talajt, a vásárló nagyon jól tudta, hogy mi működik ott, így cinikus, erkölcsileg megkérdőjelezhető döntés volt az épület megvétele.

Persze könnyű azt mondani, hogy amikor kiderült, hogy a csarnok nem az övék,

a tekézők miért nem költöztek el. Azért, amiért most is nagyon nehéz helyzetbe kerültek, mert egy tekepályát nem lehet csak úgy zsebre vágni, majd máshol hipp-hopp felállítani. Ha lenne egy megfelelő épület (ami egyelőre nincs), amely nem csak egyszerű fedél, hanem megfelelő mikroklímát is biztosít, akkor is több tízezer euróba kerül, amint egy erre szakosodott cég felépíti a tökéletesen vízszintes, milliméteres pontosságú pályákat. Szerencsére a pálya elemeit sikerült szakszerűen szétszedni, újrafelállítása tehát nem lehetetlen, de minden bizonnyal lesznek olyan alkatrészek, amelyeket cserélni kell.

A mentőövet az jelentheti, hogy a városi sportklubnak van tekeszakosztálya, hisz a város segítsége nélkül aligha lehet megoldani a helyzetet. Orosz István edző elmondta, hogy nem adják fel, egyelőre közeli tekepályákon (a legközelebbi Kolozsváron van) edzenek, a mérkőzéseket pedig idegenben fogják lejátszani. Megtuttuk azt is, hogy arra készülnek, hogy gyűjtéssel mentsék meg a Marosvásárhely számára ikonikus sportágat, amely most a végpusztulás szélére sodródott.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Megkapaszkodott a középmezőnyben a női labdarúgócsapat

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Nyolc fordulót követően megkapaszkodott a női labdarúgó 2. liga 2. csoportjának középmezőnyében a marosvásárhelyi Ladies, amely a Nagybányai FF legyőzésével négy pontra távolodott el a riválisoktól, és a 6. helyen állt a tízcsapatos mezőnyben.

A női labdarúgó 2. ligában az idén még egy mérkőzést játszanak, az egyben az odavágók utolsó játéknapja. December 8-án a Ladies az aradi UTA otthonába látogat, ahol növelheti pontjai számát. Az idény azonban csak december 11-én zárul számára, amikor bepótolja elmaradt mérkőzését az illovas Temesvári Poli otthonában.

Eredményjelző

Női labdarúgó 2. liga, 2. csoport, 7. forduló: Szörényvári Athletic Drobeta – CSU Craiova 0-9, Temesvári ACS Roma Florin Pădurean – FC Argeș Pitești 4-3, Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK – Temesvári Poli 0-3, Nagybányai FF – Aradi UTA 1-2, Élesdi Athletic United Bihor – Marosvásárhelyi Ladies 3-1. **8. forduló:** FC Argeș Pitești – Aradi UTA 3-2, Temesvári Poli – Szörényvári Athletic Drobeta 14-0, CSU Craiova – Élesdi Athletic United Bihor 4-0, Marosvásárhelyi Ladies – Nagybányai FF 2-1, Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK 8-2. **Elmaradt mérkőzésen:** Élesdi Athletic United Bihor – Nagybányai FF 4-0.

Kezdődik a másodosztályos vízilabda-bajnokság

Hamarosan kezdődik a vízilabda-másodosztály bajnoki idénye, azonban sok információt nem lehet róla tudni, mert a Román Vízilabda-szövetség kommunikációja igen hiányos, a honlapja nem működik, a közösségi hálónkon megosztott információk pedig esetlegesen és pontatlanok. Ha abból indulunk ki, hogy az előző idényben egy sort sem közöltek arról, hogy mi történt a férfimásodosztályban, arra kell hagyatkozzunk, amit a marosvásárhelyi CSM Mureșul közzétesz a bajnoki idény kapcsán.

Innen azt tudhattuk meg, hogy az Északi csoportban négy csapat található, kettő ezek közül marosvásárhelyi. Az egyik a H2O klub csapata, amely megnyerte az előző idényben a másodosztályt, ám amelynek teljesen kicserélődött a kerete, mert a tavalyi bajnokcsapat legjobbjai most a marosvásárhelyi CSM Mureșul erősítik. Nem véletlen tehát, hogy utóbbi a feljutást célozza. Tulajdonképpen a H2O is feljuthatott volna, azonban anyagi háttér hiányában ezt nem vállalta, a csapatot átvevő CSM Mureșul pedig úgy döntött, hasznos lehet még egy év a másodosztályban.

A mezőnyt a Nagyvárad CRIȘUL és a Kolozsvári Poli Master egészíti ki.

Noha eredetileg a bajnokság alapszakaszát tornákkal játszották volna, a marosvásárhelyi klub kérésére heti fordulókat rendeznek, oda-vissza, összesen hat forduló. Innen az első két helyezett bejut a döntő tornára a Déli csoport legjobbjaival, ahol egy körmérkőzéses torna után a sorrend függvényében elődöntőt és döntőt játszanak.

Cristian Iordache, a CSM Mureșul edzője elmondta: „Nagyon jól készültünk a bajnoki idényre, és optimistán várjuk a kezdést. Mi a másodosztálynál magasabb szintre készülünk, mert a következő idénytől a szuperligában szeretnénk játszani.” Hozzátette: a keretet jelenleg 19 nagyon fiatal vízilabdázó alkotja, az átlagéletkor 19 év alatti, ám már most keresik, hogy jövőre miként tudják a csapatot megerősíteni, hogy helyt tudjanak állni a szuperligában. Ha pedig amatőr szintre tippel, mondjuk el, hogy a csapat naponta edz, szombaton és vasárnap is, sőt, vakációk idején naponta többször is.

A Marosvásárhelyi CSM-nek a 2018–19-es bajnoki idényben volt csapata a vízilabda-szuperligában, azonban hiába végzett egy újonc számára előkelőnek számító 5. helyen, egy bajnoki idény után meg is szűnt a klubot övező zűrzavar és adósságok miatt, aminek az új adminisztráció alatti rendbetétele két évet ölelt fel. Azóta átadták a Május 1. strand helyére felépített olimpiai uszodát is, így kiváló feltételek állnak a vízilabdázók rendelkezésére. (bálint)

Többet is remélhet a teremlabdarúgó-csapat

Szenzációsamba menő győzelmet aratott a marosvásárhelyi CSM teremlabdarúgó-csapat az FK Székelyudvarhely ellen, és noha a bajnokság előtt ezzel senki nem számolt, a sikerrel nem csupán a felsőházat sikerült elérnie, hanem akár egy fényesebb éremben is bízhat.

A Galac elleni szoros meccset követően ez egyáltalán nem tűnik kivitelezhetetlennek. Ha ugyanis az alapszakaszból hátramaradt három

mérkőzésből az első kettőt sikerül megnyerni (ami – úgy tűnik – csak összpontosítás dolga), akkor az utolsó fordulóban Galaccal már az lehet a tét, hogy öt pontra közelítsék meg a bajnokot, mint ahogy Székelyudvarhelynek is sikerült a közelébe férközni.

Azt mondhatnánk, öt pontot nehéz behozni, de a rájátszásban háromszor találkozni a csapat minden riválisával, így nem feltétlenül lehetetlen, bár

kétségtelenül nagyon nehéz. És ha sikerül legalább az egyik vetélytársat megelőzni, a döntőben semmi sem zárható ki.

Iszlai Richárd elmondta ezzel kapcsolatban, hogy nem szándékoznak itt megállni, hanem minden mérkőzésbe mindent beleadnak, aztán pedig kiderül, hogy ez mire volt elég. Andrei Curticăean szerint a Székelyudvarhely elleni meccs volt a legkeményebb találkozón, amelyen részt vett, amióta a teremlabdarúgó-csapat tagja, és ő még azt is megkockáztatta, hogy akár a bajnoki cím megszerzésében is reménykedhetnek.

A realitások talaján maradván, jelenleg kétségtelenül a legvalószínűbb forgatókönyvnek a bronzérem tűnik a marosvásárhelyi csapat számára, ám most már biztos, hogy még láthatunk néhány nagyon erős meccset a tavasszal.

Az idén még egy meccset játszanak: december 2-án, hétfőn a Temesvári CFR vendégei lesznek, aztán a bajnokság a vb-selejtezők és a téli ünnepek idejére megszakad, csak január 12-én folytatódik, amikor a Dévai West látogat a Simon László Sportcsarnokba. Az alapszakasz utolsó fordulójában január 19-én látogatnak a galaci United otthonába. (bálint)

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Tíz észak-európai NATO-tagország tartott közös hadgyakorlatot brit vezetéssel Lettországon

Brit vezetéssel tíz észak-európai NATO-tagország tartott közös hadgyakorlatot Lettországon.

A londoni védelmi minisztérium szombati tájékoztatása szerint a gyakorlaton a Közös Expedíciós Haderő (Joint Expeditionary Force, JEF) nevű észak-európai katonai szövetség tagjai vettek részt.

A JEF, amelynek létrehozását London 2012-ben kezdeményezte, hivatalosan a 2014-es walesi NATO-csúcson jött létre Nagy-Britannia mellett Izland, Norvégia, Dánia, Hollandia, Lettország, Litvánia, Észtország, Svédország és Finnország részvételével, mindenekelőtt gyorsreagálású expedíciós katonai műveletek végrehajtására.

A brit védelmi tárca beszámolója szerint a tíz tagország fegyveres erői a most befejeződött egy hónapos lettországi hadgyakorlaton a NATO keleti szárnyának gyors védelmi megerősítését gyakorolták, egyben demonstrálták, hogy a szövetség képes megvédeni Lettországot bármilyen fenyegetéstől.

A minisztérium ismertetése szerint a gyakorlatsorozat létfontosságú eleme volt annak tesztelése is, hogy a JEF-szövetség milyen gyorsan tud együttes bevetéseket végrehajtani európai területen rövid idő alatt kialakuló fenyegetésekkel szemben.

A részt vevő tíz ország fegyveres erői a mostani műveletsorozattal azt gyakorolták, hogy hazai bázisokról indulva mennyi idő alatt tudnak lettországi hely-

színekre felvonulni hadfelszereléseikkel együtt – áll a londoni védelmi minisztérium szombati tájékoztatójában.

A tárca szerint most első ízben ukrán katonatisztek is jelen voltak a JEF-hadgyakorlaton.

A brit kormány nemrégiben bejelentette azt is, hogy a brit hadsereg jövő nyártól készenlétben tart egy alakulatot Észtország védelmére, ugyancsak a NATO kelet-európai szárnyának megerősítése végett.

Az észkormánnyal október végén aláírt kétoldalú egyezmény értelmében egy több ezer fős brit harccsoport 2025 júliusától folyamatosan magas szintű készenlétben lesz, készen arra, hogy rövid idő alatt Észtországba települjön.

A brit védelmi tárca akkori ismertetése szerint Észtországban állítják elsőként hadrendbe a még fejlesztés alatt álló Challenger 3 típusú brit harckocsikat is. Az új harckocsitípus gyártása várhatóan 2025-ben kezdődik.

London a múlt héten széles körű védelmi együttműködési megállapodást kötött Romániával is, a brit hadsereg pedig nemrégiben a nyugat-balkáni térségben kezdett hadgyakorlatot.

A három hónapig tartó, 18 különálló műveletből álló gyakorlatsorozat egyik kiemelkedő elemeként brit katonák partraszállást hajtottak végre az albániai tengerparton, ahonnan Koszovóba vonultak. (MTI)

Az amerikai kormány szerint jelentős az előrehaladás az Izrael és Hezbollah közötti tűzszüneti tárgyalásokon

Jelentős előrehaladás történt az Izrael és a libanoni Hezbollah közötti tűzszünetről szóló tárgyalásokon – mondta az amerikai részvétellel zajló egyeztetésekről a washingtoni külügyminisztérium szóvivője hétfőn.

Matthew Miller sajtóértekezletén hangsúlyozta, hogy miközben közeledtek az álláspontok, a végső részletek kidolgozásra várnak, és a megállapodás nem tekinthető lezártnak, amíg mindkét fél véglegesen el nem fogadja azt.

„Ügy hisszük, hogy közel ál-

lunk” – fogalmazott a szóvivő, aki nem erősítette meg az értesítéseket, hogy a megállapodás egyebek közt 60 napos fegyvernugvást tartalmaz.

John Kirby, a Fehér Ház nemzetbiztonsági kommunikációs tanácsadója hétfőn újságírók számára tartott sajtóbeszélgetésen hasonlóképpen úgy nyilatkozott, hogy közel áll a megállapodás, ugyanakkor hangsúlyozta, hogy az egyeztetések még zajlanak.

Az amerikai illetékesekkel egy-

behangzóan nyilatkozott Izrael washingtoni nagykövete.

Mike Herzog az izraeli katonai rádióban úgy fogalmazott, hogy a harcok lezárása Izrael és a libanoni Hezbollah fegyveresei között „napokon belül” megtörténhet, de még vannak véglegesítésre váró pontok, és hozzátette, hogy egy megállapodás kormányzati megerősítést is igényel.

A diplomata szerint az izraeli biztonsági kabinet kedden ülhet össze, hogy megtárgyalja a tűzszüneti tárgyalások eredményét. (MTI)

Friss felmérés szerint a lakosság többsége támogatna egy bizalmatlansági indítványt a francia kormány ellen

Csökkenek Michel Barnier francia miniszterelnök népszerűségi mutatói novemberben, és a lakosság 53 százaléka támogatna egy bizalmatlansági indítványt a kormány ellen – derül ki két felmérésből, amelyeket a La Tribune Dimanche, illetve a Le Journal du Dimanche című hetilapok tettek közzé vasárnap.

Az Ifop közvélemény-kutató intézet által 2005 francia választókorú állampolgár megkérdezésével november 13. és 21. között készült reprezentatív felmérés szerint míg a szeptemberi kinevezést követően a megkérdezettek 45 százaléka, októberben pedig a 40 százaléka mondta azt, hogy elégedett Michel Barnierrel, addig ez az arány mostanra 36 százalékra csökkent.

Ezzel párhuzamosan az Ipsos által ezer francia nagykorú megkérdezésével november 20. és 22. között készült felmérés azt jelezte, hogy a franciák 53 százaléka támogatná a kormány megbuktatását a parlamentben. Pártokra lebontva

leginkább a bizalmatlansági indítványt benyújtani tervező radikális baloldali Engedetlen Franciaország szavazói (88 százalék) szeretnék Michel Barnier távozását, a Szocialista Párt (73 százalék) és a Marine Le Pen fémjelzte jobboldali Nemzeti Tömörülés (67 százalék) táboráé.

Marine Le Pen szerdán bejelentette, hogy támogatni fogja a baloldali bizalmatlansági indítványát a kormány megbuktatására, amennyiben Michel Barnier miniszterelnök és kormánya átviszi a parlamenten a franciák vásárlóerejét csökkentő költségvetési tervezetet.

A jelenlegi kormánynak, amelyet a hagyományos jobboldali pártok és Emmanuel Macron államfő centrista pártja támogat, nincs többsége a nemzetgyűlésben, ezért a 2025-ös költségvetést a várakozások szerint parlamenti szavazás nélkül kívánja elfogadtatni.

A francia alkotmány 49.3-as cikke alapján egy tervezet akkor is a parlament által elfogadottnak te-

kintendő, amennyiben a miniszterek többsége hozzájárul a szavazás megkezdéséhez, és azt követően bizalmatlansági indítvánnyal 24 órán belül nem mozdítják el a kormányt. A baloldal viszont a nyilatkozatok szerint bizalmatlansági indítványt tervez benyújtani.

Az alkotmány alapján a köztársasági elnök az előző nemzetgyűlési választások után egy évig nem írhat ki újabb választást, ilyen így leg hamarabb 2025 júliusában lehetséges. Ezért amennyiben Michel Barnier kormányát idén megbuktatja a nemzetgyűlés, elképzelhető, hogy az államfő ismét őt nevezi ki miniszterelnöknek.

Az Ifop felmérése szerint ezt a franciák 29 százaléka szeretné, 33 százaléka egy új személyt látna szívesebben egy, a jelenlegihez hasonló politikai támogatottságú, azaz jobboldali-centrista kormány élén, míg a megkérdezettek 38 százaléka egy baloldali miniszterelnök és kormány kinevezését támogatná. (MTI)

Több mint kétmillióan írták alá az új brit választásokat követelő petíciót

Két nap alatt több mint kétmillióan írták alá az új nagy-britanniai parlamenti választások kiírását követelő petíciót.

A londoni parlament hivatalos petíciós honlapján megjelent felhívás szerint – amelyet egy magánszemély kezdeményezett – az aláírók újabb választást szeretnének, mert megítélésük szerint a jelenlegi munkaspárti kormány nem teljesítette a parlamenti választások előtt tett ígéreteit.

A hétvégén megjelent petíciót hétfő délutánig csaknem 2,3 millióan írták alá, és az aláírások száma óránként több ezerrel növekszik.

A brit törvények alapján a parlamentnek döntenie kell arról, hogy biztosítson-e tárgyalási időt minden olyan közérdekű petíciónak, amelyet legalább 100 ezer brit állampolgár hitelesen aláír. Hétfői brit médiaértesülések szerint a londoni alsóházban még ezen a héten napirendre kerülhet a kérdés megvitatása.

A petíció előzményeként a munkaspárti kormány több olyan intézkedést hozott, amely különböző szakmai és társadalmi körökben komoly visszatetszést keltett.

Ezek közé tartozott, hogy a kormány megvonta a nyugdíjasok többségétől az eddig évente automatikusan folyósított téli fűtési segélyt, és ezentúl csak azok folyamodhatnak ezért a juttatásért, akik megfelelnek a rászorultsági kritériumoknak.

A kormány első költségvetési tervezete, amelyet Rachel Reeves pénzügyminiszter terjesztett be október végén, mindemellett évi 41,1 milliárd font adóemelési csomagot is tartalmaz.

A legfrissebb felmérések szerint a britek nagy többsége elégedetlen a munkaspárti kormány munkájával.

A legnagyobb brit közvélemény-kutató cég, a YouGov 2099 választópolgár bevonásával elvégzett országos reprezentatív vizsgálatának résztvevői közül 61 százalék mondott kedvezőtlen véleményt a Munkaspárttól, 30 százalék nyilatkozott úgy, hogy elégedett a Labour-kormány tevékenységével.

Ez is jobb megoszlás ugyanakkor a legnagyobb ellenzéki erő, a Konzervatív Párt megítélésénél: a friss YouGov-felmérés szerint a konzervatívokat – akik 14 évi kormányzás után, a júliusi parlamenti választáson történetük legnagyobb vereségét szenvedték el a Munkaspárttól – jelenleg a választók 67 százaléka tartja ellenszenvesnek, és csak 25 százalék mondott kedvező véleményt róluk.

Sir Keir Starmer munkaspárti miniszterelnök kizárta az újabb választások kiírását. Az ITV kereskedelmi televízió hétfői hírműsorának nyilatkozva kijelentette: nem tartja meglepőnek, hogy a petíciót ennyien aláírták, hiszen a választáson is nagyon sokan a Munkaspárt ellen szavaztak, de a brit politikai rendszer működését nem petíciók határozzák meg. (MTI)

Az amerikaiak csaknem 60 százaléka fogadja el Trump elnöki kormányzást előkészítő eddigi munkáját

Az amerikaiak csaknem 60 százaléka fogadja el Donald Trump munkáját az elnöki hatalomátadás eddig eltelt időszakában – derül a YouGov közvélemény-kutató közvélemény-kutatásából, amelynek eredményeit vasárnap közölte a CBS News televízió.

Az elnökválasztás után két héttel, regisztrált választók körében készített felmérésben megkérdezettek 59 százaléka nyilatkozott úgy, hogy támogatja a leendő elnök eddigi lépéseit kormánya összeállításában, míg 41 százaléka elutasítja azokat.

A megkérdezettek 83 százaléka – függetlenül attól, hogy kire szavazott – legitím módon megválasztott elnöknek tartja Donald Trumpot, és mindössze 17 százalék utasítja ezt el.

A válaszadók összesen 95 százaléka kiemelt, illetve közepes fontosságot tulajdonít annak, hogy Donald Trump már az elnöki eskütétel előtt előkészítse azokat az intézkedéseket, amelyek a termékek és szolgáltatások árát csökkentik.

Az illegális bevándorlók kitoloncolását a megkérdezettek 45 százaléka tartja kiemelt és 28 százaléka közepes fontosságúnak.

A YouGov kutatásában részt vett választópolgárok többsége szerint az új adminisztrációnak korlátoznia kellene az Ukrajnának nyújtott amerikai segítyeket, aminek az emberek harmada (33 százalék) szerint kiemelt prioritásnak kell lennie, míg további bő harmaduk (36 százalék) közepes prioritásként várja el.

A közvélemény-kutatás alapján az amerikaiak fele-fele arányban megosztottak Ukrajna fegyveres és katonai megsegítésének kérdésében, 51 százalék szerint Amerikának nem kellene ilyen támogatást nyújtania, míg 49 százalék ennek folytatását látna szívesebben.

Az Egyesült Államokban tartózkodó összes illegális bevándorló kitoloncolásával az amerikaiak bő többsége (57 százalék) egyetért.

Arra a kérdésre, hogy az Egyesült Államok túl van-e már történelmének legjobb napjain, vagy még előttük áll, az emberek 39 százaléka úgy válaszolt, hogy már elmúltak a „legjobb idők”, míg a megkérdezettek pontosan fele (50 százalék) szerint még előtte áll a legjobb korszakának országuk. (MTI)

A Közszállítási Rt.

– Marosvásárhely, Béga utca 2. szám, Maros megye –
nyilvános árverésen eladja a következő, használatból kivont autóbuszokat:

Sor-szám	Autóbusz megnevezése	Rendszám	Gyártási év	Alvázzszám	Állapot
1	MERCEDES-BENZ O405ST	MS 72 TLM	1999	WEB61201013093332	Kielégítő
2	MERCEDES-BENZ O530	MS 05 TLM	2003	WEB62804313104049	Kielégítő
3	MERCEDES-BENZ O405N	MS 77 TLM	1998	WEB61241013091282	Kielégítő
4	SETRA S315NF	MS 30 TLM	2001	WKK35300001001268	Kielégítő
5	SETRA S315NF	MS 31 TLM	2001	WKK35300001001334	Kielégítő
6	SETRA 315NF	MS 80 TLM	1999	WKK35300001000912	Kielégítő
7	SETRA S315N	MS 90 TLM	2000	VF93530000300135	Kielégítő
8	SETRA S215NF	MS 92 TLM	2000	VF93530000300152	Kielégítő
9	MERCEDES-BENZ O405GN	MS 06 TLM	1998	WEB61252413091027	Nem kielégítő
10	MERCEDES-BENZ O530	MS 16 TLM	2000	WEB62800013096279	Jó
11	SETRA S315NF	MS 99 TLM	2001	VF93530000300165	Kielégítő

illetve autóalkatrészeket. Ezekről kérésre adnak információt.

Részletes felvilágosítás az eladásra kínált javakról és a részvételi feltételekről a vállalat székhelyére beadott kérvény alapján kapható. Az árverésre december 2-án 13 órakor kerül sor.

**A hirdetési rovatban
megjelent
közlemények, reklámok
tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!**

ADÁSVÉTEL

ELADÓ sírhely a marosvásárhelyi katolikus temetőben kizárólag katolikus család számára. Érdeklődni a 0770-321-190-es telefonszámon lehet. (22525)

LAKÁS

ELADÓ közös udvaron 2 szoba-összkomfortos ház. Tel. 0770-654-836. (24484)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK tetőjavítást, bármilyen javítást, kinti-benti munkát. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0733-707-047. (24404)

VÁLLALUNK cserépforgatást, tetőjavítást, kerítés-, kapujavítást, kinti-benti meszelést, glettelést, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési munkát. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0748-087-920, Szabo Attila. (24382-1)

VÁLLALUNK lomtalanítást, személtelhordást házaktól, lakásokból (fa, törmelék, szemét, ruhanemű) 3,5 tonnás autóval. Tel. 0747-816-052. (22529)

GYŰJTÜNK ócsakavasat, kábeleket, autókumulátorokat, kalorifereket. Tel. 0770-620-599. (22529)

VÁLLALUNK lomtalanítást, bármilyen személt, törmelék-, régibútor-, kanapéelhordást, kitakarítunk udvarokat, pincéket, vállalunk parkettra-kaszt, festést, vakolást. Tel. 0758-950-619. (22530)

MEGEMLÉKEZÉS

Bárhogy múlnak az évek, a lélek nem feled, mert összeköt minket az örök szeretet. Szívemben hála, hiányod nagyon fáj, nyugodjál békében, aranyos feleségem,
KÖPECZI ÉVA
volt tanítónő, igazgatónő. Örök álmód őrizze béke és nyugalom, szívünkben örökké élni fogsz!
Férjed, Jani, leányod, Mióka, fiad, Janika, unokáid, Etele és Anna. (24512-I)

Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk a budapesti
dr. GRESPIK LÁSZLÓRA
halálának harmadik évfordulóján. Drága szép emlékét szívünkben szeretettel megőrizzük egy életen át. Isten nyugtassa csendesen!
Emlékét őrizze felesége, Éva, fia, Etele, leánya, Anna és apósáék Dicsőből, a Köpeczi család. (24512-I)

**Arany volt a szíved, szeretet az életed,
Téged feledni nem lehet.**
Kegyelttel emlékezem november 27-én drága édesanyámra,
özv. SZŐCS JÓZSEFNÉRE
szül. Fábán Magdolna
halálának 9. évfordulóján. Felejthetetlen, szép emlékét és szeretetét hálás szívvel, tisztelettel őrzöm. Emléke legyen áldott, pihenése csendes!
Szerető lánya, Székely Katalin és családja. (22520-I)

Szomorú szívvel emlékezünk drága jó szüleinkre, a szőkefalvi
SZABÓ JÓZSEFRE és **SZABÓ IRMÁRA**,
a magyarsárosi
KÖPECZI JÁNOSRA és **KÖPECZI ZSUZSANNÁRA**,
valamint húgomra,
SZÉKELY ANNÁRA szül. Köpeczi.
Emlékük legyen áldott, nyugalmuk csendes!
Éva és Jani. (24512-I)

Fájó szívvel és soha el nem múló szeretettel emlékezünk a magyarsárosi
SZÉKELY LÁSZLÓRA
halálának 18. évfordulóján, valamint
SZÉKELY MARGITRA szül. Kiss
halálának első évfordulóján. Emlékük legyen áldott, nyugalmuk csendes! Nyugodjatok békében, szeretett szüleink!
Lányaik, Margit és Ani, valamint unokáik, Józsi, Attila és Hajni. (24512-I)

Fájó szívvel emlékezünk a szeretett testvéremre,
SIKÓ ÁRPÁDRA
halála negyedik évfordulóján.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Ilonka, Sanyi és a család. (22521)

Eladási közlemény

A Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal a székhelyén (Marosvásárhely, Dózsa György utca 1–3. szám) december 10-én 11 órakor nyilvános árverésen értékesíti az alábbi cégek ingó javait, a költségvetéssel szembeni adósság behajtása céljából:

ALINPRO STOCK KFT., adószám: 36798532:

- 1896 köbcentis, 85 kW-os, dízel 2001-es Ford Galaxy hibás személygépkocsi, azonosítószáma WFOGXXPSSGYS19540, kikiáltási ár: 1.925 lej + hea, negyedik árverés.

RAPID ELECTRIC KFT., adószám: 35514977:

- 2499 köbcentis, 85 kW-os, 1996-os dízel Renault FN60E7/Messenger típusú haszonjármű, háromajtós, három férőhelyes, alvázzsám VF6FN60A000007077, rendszáma MS-12-NFM, kikiáltási ár: 11.114 lej + hea;

- 2007-es, 145 kW-os, 2993 köbcentis, dízel metallizált szürke BMW 560L/PX51/525D ötajtós gépkocsi, öt férőhelyes, 376.059 km-ben, alvázzsám WBAPX51000CT96206, rendszáma MS-13-RAP, kikiáltási ár: 8.943 lej + hea;

- 2005-ös, dízel, 77 kW-os, 1910 köbcentis, fehér Fiat 223/ZXF1A/Doblo, négyajtós, két férőhelyes, 178.000 km-ben, alvázzsám ZFA22300005323412, rendszáma MS-53-TOP, kikiáltási ár: 3.629 lej + hea (második árverés).

PUB CORNER KFT., adószám: 36149144:

- 2003-as gyártású, dízel Peugeot Partner G személygépkocsi, alvázzsám VF3GBRHYB96063798, a motor szériaszám 3006575, rendszáma MS-17-NZU, kikiáltási ár: 5.218 lej + hea (második árverés).

- 2006-os, 2148 köbcentis, fehér, dízel Mercedes Benz Sprinter haszonjármű, alvázzsám WDB9066131S129673, rendszáma MS-40-YNS, kikiáltási ár: 19.092 lej + hea (második árverés).

SIRMEC KFT., adószám: 12999210:

- Párhuzamos eszterga 1400*100, leltári száma 6, kikiáltási ár 9.900 lej + hea (első árverés); párhuzamos eszterga 1400*100, leltári száma 7, kikiáltási ár 3.500 lej + hea; fémcsiszoló, leltári száma 19, kikiáltási ár 13.900 lej + hea; univerzális FU 36 marógép, leltári száma 20, kikiáltási ár 256.300 lej + hea; függőleges megmunkológép, leltári száma 36, kikiáltási ár 12.400 lej + hea; GX3FF-10EP 40050 kompresszor, leltári száma 35, kikiáltási ár 2.500 lej + hea; fűrógép, leltári száma 41, kikiáltási ár 33.600 lej + hea; FW 125 PD marógép, leltári száma 43, kikiáltási ár 35.100 lej + hea; BM25 fűzőgép, leltári száma 44, kikiáltási ár 13.900 lej + hea; Pulous Arg 300 darabológép, leltári száma 51, kikiáltási ár 142.500 lej + hea; Haas Minimill megmunkológép, leltári száma 54, kikiáltási ár 8.000 lej + hea; befogógép, leltári száma 56 és 57, 4.000 lej + hea darabja, kikiáltási ár 1.500 lej + hea; digitális oszlop, kikiáltási ár 5.900 lej + hea; 2022-es szalagfűrész, leltári száma 60, kikiáltási ár 5.400 lej + hea; fűrógép, leltári száma 13, kikiáltási ár 11.400 lej + hea; sugaras fűrógép, leltári száma 29, kikiáltási ár 1.500 lej + hea; belső mikrométer, leltári száma 21, kikiáltási ár 2.500 lej + hea; elektromos melegítőrendszer, leltári száma 40, kikiáltási ár 6.900 lej + hea; pályakészlet, leltári száma 61, kikiáltási ár 2.000 lej + hea; lyukfúrókészlet, leltári szám 26 és 27, kikiáltási ár 2.000 lej/db + hea; Dacia Logan személygépkocsi, alvázzsám UU1LSDAMH39554333, 1599 köbcentis, rendszáma MS-11-XLP, kikiáltási ár 13.400 lej + hea.

Marosvásárhelyi Rádió Románia
96 FM
106,8 FM
1323 AM
www.marosvasarhelyiradio.ro

ELHALÁLOZÁS

Ott pihensz, ahol már nem fáj semmi, s nyugalmat nem zavarja senki. Életed elszállt, mint a virágillat, de emléked ragyog, mint a fényes csillag.

Mély fájdalommal a szívünkben tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagypapa, após, testvér, unokatestvér, rokon, barát, ismerős és jó szomszéd, a marosvásárhelyi születésű

FERENCZI JÓZSEF-NÁNDOR

november 24-én, életének 82. évében, hosszú, de türelemmel viselt szenvedés után csendesen megpihent.

Drága halottunk temetése 2024. november 27-én 14 órakor lesz a marosvásárhelyi református temető ravatalozójából.

Emléked legyen áldott, nyugalmad csendes!

Szerető feleséged, Éva, lányod, Babi és unokád, Dániel. (22534-I)

Nem vársz már minket ragyogó szemekkel, nem örülsz már nekünk szerető szíveddel, de egy könnycsepp a szemünkben érted éj, egy gyertya az asztalon érted ég, s bennünk él egy arc, egy végtelen szeretet, amit tőlünk soha senki el nem vehet.

Mély fájdalommal a szívünkben veszünk búcsút a drága jó édesapától,

FERENCZI JÓZSEF-NÁNDORTÓL,

aki hosszú, de türelemmel viselt szenvedés után csendesen megpihent. Emléked szívünkben mindig őrizzük!

Szerető fiad, Levente, unokáid, Hunor és Eszter, menyed, Ildikó. Nyugodj békében! (22533-I)

RMDSZ MAROS

Minden magyarnak SZAVAZNI KELL december 1-én.

NEMZETI LÉTKÉRDÉS

COMANDAT DE: UDMR • REALIZAT DE: SC MEDIAPARTIZAN SRL • COD MFC: 13240004

DORA OPTICS

Teljes körű ellátás az egész családnak!

- Szemészet
- Kardiológia
- Érsebészet
- Plasztikai sebészet
- Gasztroenterológia
- Fül-orr-gégészet
- Tüdőgyógyászat

DORA OPTICS

SPITAL DORA OPTICS

www.doraoptics.ro ☎ 0733 553 976

CSÁRDÁSKIRÁLYNŐ ÉS A TÖBBIÉK

Fellépők:

Oszvald Marika   Peller Károly   Szolnoki Tibor   Zsádon Andrea

Marosvásárhely
2024. December 3., 19⁰⁰ óra
Kultúrpalota

Jegyek elővételben vásárolhatók a Kultúrpalota jegypénztárában.

24 PLUSZ

HÉTFŐTŐL CSÜTÖRTÖKIG 20 ÓRÁTÓL

ETV ERDÉLY TV

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Bandi Anikó
Végzetes játszma:
Alexa&Noah

Bandi Anikó
Szerelmem hangja

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám